EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 232, Aralık 2003

Parti çalışmasının güncel sorunları

Partinin yeniden inşa sürecinde zorlu bir dönemi geride bıraktık. Şimdi partimizi örgüt, çalışma ve mücadele kapasitesi bakımından yeni bir düzeye çıkarmak görev ve sorumluluğu ile yüzyüzeyiz. Bunu başarabilmenin bütün önkoşullarına sahibiz. Tüm sorun, bu önkoşulları, yılların zorlu çabasıyla yaratılan birikimi ve imkanları, en iyi biçimde değerlendirebilmektedir. Kuşkusuz bunu başaracağız. Türkiye'nin ve sol hareketin bugünkü koşullarında bunu başarmaya mahkum ve mecburuz da.

Yeni dönem ve *Ekim*'in yeni işlevi

Başarının temel gereklerinden biri, partinin güncel gelişmesinin sorunlarını çok yönlü olarak ve derinlemesine kavramaktır. Bu yoğun bir düşünsel çaba ve partide bu sorunlar çerçevesinde büyük bir düşünsel canlılık demektir. Merkezinden sıradan hücresine kadar tüm parti, partiyi yeni bir gelişme düzeyine sıçratmanın öncelikli sorunlarına kilitlenmeli, tüm düşünsel ve pratik çaba buna yöneltilmeli, bunda yoğunlaştırılmalıdır.

10 aylık bir aranın ardından *Ekim*'in yayın yaşamına yeniden başlaması burada temel önemde bir imkandır. Bu yeni yayın döneminde *Ekim*, devrimci siyasal mücadelenin, çalışmanın ve örgütlenmenin tüm temel sorunlarının, teorik-ilkesel bir yaklaşımla fakat güncel gelişmelerin ve deneyimlerin ışığında ele alınıp irdelendiği, partiye ve partiden öteye tüm devrimci kadrolara bir perspektif olarak sunulduğu bir yayın kürsüsü olmalıdır.

Ekim, siyasal mücadelenin, çalışmanın ve örgütlenmenin güncel sorunlarına ışık tutan bir yayın çizgisi izleyecek, tüm bu konularda partimizin teorik bakışa ve ilkelere dayalı yaklaşımlarını deneyimlerle de yoğurarak, pratiğe yol gösterici bir çerçevede ortaya koyacaktır.

İşlevi böyle tanımlanan bir yayın kürsüsü olarak *Ekim*'i, etkin ve tanımlanan amaca uygun bir biçimde kullanmak elbette tüm partinin, fakat özellikle de onun en yetkin, birikimli ve deneyimli kadrolarının, ihmal edilemez bir sorumluluğudur.

Bu işleviyle *Ekim,* partimizin yaşamında, komünist hareketin ilk ortaya çıkış döneminde oynadığı role benzer bir rol oynayacaktır. Şu farkla ki, ilk çıkış dönemimiz devrimci hareketin genelinde bir muhasebe, ayrışma ve yeniden saflaşma dönemiydi. Böyle bir dönemde teorik ve ilkesel konuların programatik bir çerçevede, bu nedenle de çoğu durumda genel ve soyut olarak ele alınması sözkonusuydu. Ve bu anlaşılır bir durumdu.

Bu dönem çoktan geride kaldı. Saflar ayrıştı, bayraklar netleşti ve süreç komünistler cephesinden tarihi önemde bir başarıyla, devrimci sınıf partisinin teorik,

programatik ve örgütsel temelleriyle inşa edilmesiyle sonuçlandı. Bu, sorunların ele alınış şeklinin de temelden değişmesi anlamına gelmektedir. Şimdi temel önemde sorun partiyi büyütmek, işçi sınıfı içinde kökleştirmek ve böylece siyasal mücadele sahnesinde gücünü sınıfından alan etkin bir taraf haline getirmektir.

Tüm bunlar, *Ekim* sayfalarında artık soyut sorunlara ve genel yorumlara yer olmadığı anlamına gelmektedir. Her konu ve dolayısıyla yazı, mücadelenin pratik sorunlarından hareket etmek, partinin dönemsel somut görevlerine ve gelişme ihtiyaçlarına bağlanmak durumundadır. Temel önemde gelişmelerin anlamını ortaya koymak ve bu çerçevede mücadelenin, çalışmanın ve örgütlenmenin sorunlarına ışık tutmak, yol göstermek, bunu pratik bir yol açıcılıkla yapmak sözkonusudur artık. *Ekim*'i parti için olduğu kadar partiden öte tüm samimi devrimcileri için de vazgeçilmez kılacak olan bu alandaki başarısı olacaktır.

Parti, sınıf çalışması ve siyasal mücadele

Temel önemde bir parti değerlendirmesi yakın dönemde şu tespite yer vermekteydi: "... Bugün partiyi güçlendirmek, öncelikle onun sınıfla devrimci temellere dayalı tarihi birleşmesinde güncel mesafeler almak demektir. Partiyi, çalışma ve mücadele ekseni, kitle tabanı, örgütsel zemin, kadro bileşimi vb. açılardan sınıfa dayalı bir siyasal güç haline getirmek demektir."

Parti çalışması bugün esası yönünden sınıf eksenli bir çalışmadır ve son zamanlarda bunda gözle görülür bir yoğunlaşma da sağlanmıştır. Buna rağmen birçok bakımdan henüz işin başında sayılırız. Sınıf çalışması, hele de bugünün Türkiye'sinde, kısa dönemde sonuç verebilecek türden bir çalışma değildir. Bu çalışmada başarıyı göğüsleyebilmenin temel önkoşullarından biri, hatta birincisi, tam da bu gerçeğin bilincinde olmak, çalışmayı bunun gerektirdiği bir sabır ve solukla sürdürebilmektir. Bu başarılırsa tüm öteki yetersizlikler zamanla giderilir, güçlükler parça parça aşılır.

Bugüne dek birçok kez vurgulaya geldik; sınıf çalışmamızın akibeti, partimizin geleceğini belirleyecek ve bütün bir iddiasını sınayacak niteliktedir. Burada pratik ve taktik değil, öncelikle teorik-ilkesel ve stratejik bir sorunla yüzyüze olduğumuzun bilincinde olmalıyız. Bunun anlamı halkçılığa karşı bütün bir ideolojik mücadelemiz içinde yeterli güç ve açıklıkta ortaya konulmuş, partili bilinçlerde köklü biçimde yer etmiştir. Tüm çalışmaya bu bilinçle, bunun gerektirdiği bir ciddiyet ve inatla asılmalıyız.

Sınıf çalışması, hele de bugünün Türkiye'sinde, kısa dönemde sonuç verebilecek türden bir çalışma değildir. Bu çalışmada başarıyı göğüsleyebilmenin temel önkoşullarından biri, hatta birincisi, tam da bu gerçeğin bilincinde olmak, çalışmayı bunun gerektirdiği bir sabır ve solukla sürdürebilmektir. Bu başarılırsa tüm öteki yetersizlikler zamanla giderilir, güçlükler parça parça aşılır.

Bu özel önemden dolayıdır ki, sınıf çalışmasında mesafe almak parti mücadelesi, çalışması ve örgütlenmesinin tüm öteki sorunları için de tayin edici çözücü halkayı oluşturmaktadır. Basitleştirerek ifade edecek olursak; sınıf içinde güç olamadan siyasal sahnede güç olamayız, parti örgütümüzü ve kadrolaşmamızı sağlam temellere (bu proleter sınıfsal zemin anlamına geliyor) oturtamayız, dolayısıyla partinin sınıf kimliğini güvence altına alamayız. Ve nihayet, sınıfla devrimci birleşme zemininden yoksun olmaktan ayrı düşünemeyeceğimiz bugünün çeşitli zaaf ve yetersizlikleriyle boğuşup durmaktan da bir türlü kurtulamayız.

Bu kadarı sorunun bize ilişkin olan,

sınıfın öncü devrimci partisi olmak iddiasındaki partimizi ilgilendiren yönüdür. Bir de sorunun bugünün ve geleceğin Türkiye'sindeki sınıflar mücadelesine ilişkin yönü var. Bunu da yine sözü edilen parti değerlendirmesinden aktarıyoruz:

"Teorik kavrayışın ötesinde olayların somut seyrinin de tüm açıklığıyla gösterdiği gibi, işçi sınıfı hareketindeki gerçek bir ilerleme ve aynı anlama gelmek üzere devrimcileşme, Türkiye'de sınıf mücadelesinin genel seyrini devrimci açıdan etkilemenin ve ileriye taşımanın biricik gerçek olanağı ve güvencesidir. Bugünün Türkiye'sinde işçi hareketi kendini toparlayıp öncü ve sürükleyici ağırlığını hissettirmedikçe, öteki emekçi katmanların mücadelesinde ve bir bütün olarak devrimci sınıf mücadelesinde gerçek bir ilerleme beklemek neredeyse olanaksızdır." (*Partiyi Her Alanda ve Her Açıdan Güçlendirmek İçin!..*, *Ekim*, sayı:231, Ocak 2003, Başyazı)

Bu sözler, ek bir açıklama ve yorum gerektirmemektedir. Yalnızca şu kadarını söyleyebiliriz; işçi hareketinin '80'lı yılların sonunda yaşanan ve '90'lı yılların başına sarkan büyük çıkışı, beraberinde tüm toplumun havasını da ilerici yönde etkileyen sonuçlar getirmişti. İşçi hareketinin bu dalgası kırıldığından beri ve öteki toplum kesimlerinde zaman zaman yaşanan çeşitli hareketliliklere rağmen, benzer bir atmosfer bir daha yakalanamadı. O zamandan beri liberal ve dinsel gericiliğin, şovenizmin, apolitizmin, dejenerasyonun, ahlaki çürümenin zehirlediği bir toplum atmosferi içinde yaşıyoruz. Burjuvazini hain sendika bürokrasisinin de çok yönlü yardımıyla işçi hareketini mahkum etmeyi başardığı örgütsüzlük ve dağınıklık durumu, Türkiye'de sosyal mücadelenin ve muhalefetin uzun yılları bulan güçsüzsüzlüğünün ve dağınıklığının da temel önemde bir açıklamasını vermektedir bize. Politik mücadele temelde sınıflar mücadelesidir; bu mücadelede gerçekten elle tutulur bir ilerleme, bunu olanaklı kılacak sosyal güçler harekete geçmedikçe ya da geçirilmedikçe olanaksızdır. Yakın dönem Türkiye'sinin tüm sosyal mücadele verilerinin de açıklıkla gösterdiği gibi, bugün Türkiye'de bu güç işçi sınıfıdır. Başka hiçbir emekçi ya da ezilen sınıf ya da katman, işçi sınıfının toplumun havasını temelden değiştirecek rolünü oynama kapasitesi ve yeteneği gösteremez.

Bu temel önemde gerçek, komünistlerin tüm güç ve olanaklarıyla yüklendikleri sınıf eksenli politik çalışmanın sınıflar mücadelesine yönelik yönüne de açıklık getirmektedir. Elbette işçi sınıfı hareketinin toplumu etkileyecek bir çıkışını olanaklı kılacak gelişme, birikim ve dinamikler, komünistlerin öznel çabalarının çok ötesindedir. Ama komünistler olarak bizim sınıf hareketini devrimci temeller üzerinde geliştirmeye yönelik çok yönlü çabalarımız da bunun bir parçasıdır ve bizler, işin bize düşen kısmında üzerimize düşenin azamisini yapmak durumundayız. Bunu bugünde en iyi biçimde yapabildiğimiz oranda, işçi hareketi beklenen etkili çıkışını yaptığında onunla buluşmamız ve onu daha ileriye taşıyacak bir önderlik misyonunu yerine getirmemiz o ölçüde olanaklı olacak, o ölçüde kolaylaşacaktır.

Fabrika çalışması ve siyasal ajitasyon

Fabrika çalışması, içerden konumlanmanın bilinen güçlüklerinden dolayı geçmişte sınıf çalışmasında en zorlandığımız alandı. Bu zorlanmayı bugün geride bırakmış olmak, bir süredir partinin sınıf çalışmasında sağladığı en önemli ilerlemelerden biridir. Stratejik önem taşıyan büyük ölçekli fabrikalarda içerden konumlanmak hala da önemli bir sorun oluşturmakla birlikte, parti fabrika çalışmasında halihazırda önemli adımlar atmış durumdadır ve giderek bu alanda önemli bir deneyim kazanmaktadır. Bu deneyimi güçlendirmeye, fabrika içi çalışmada giderek daha yetkin ve profesyonel hale gelmeye ihtiyacımız var. Deneyimlerimizin ilk sonuçlarını döne

Faaliyette temel kaygı, yaygınlık değil fakat yoğunlaşma olmalıdır. Yoğunlaşma ise doğası gereği saptanmış hedefler üzerinden gerçekleşir. Özellikle siyasal kampanyalar döneminde elbette ki en geniş işçi kitlelerine sesimizi duyurmak kaygısı içinde olacağız. Fakat olağan siyasal çalışma sözkonusu olduğunda, dikkatimizi ve enerjimizi hiçbir biçimde dağıtamayız, sınırlı olanaklarımızı rastgele kullanamayız. Tersine tüm bunları, planlı bir çabayla saptanmış hedefler üzerinde yoğunlaştırmalıyız.

döne partinin geneline maletmeye özen göstermek de bu yetkinleşme ve profesyonelleşme amacının temel gereklerinden biridir. (*Ekim* sayfalarında buna gereğince yer vermeye bundan böyle biz de özen göstereceğiz).

Fabrika çalışmasında elde edilen bu ilk başarıların ardından, şimdi yeniden, sınıf kitlelerine dışardan yönelen etkili ve sürekli bir ajitasyon sorununa gerekli dikkati göstermek durumundayız. Çapı ve etkisi tartışılır olsa da, bu aslında partinin hiçbir zaman aksatmadığı bir çalışma olageldi. Fakat gelinen yerde onu daha etkili, yöntemli ve en önemlisi de hedefli hale getirmek durumundayız.

Bu faaliyette temel kaygı, yaygınlık değil fakat yoğunlaşma olmalıdır. Yoğunlaşma ise doğası gereği saptanmış hedefler üzerinden gerçekleşir. Özellikle siyasal kampanyalar döneminde elbette ki en geniş işçi kitlelerine sesimizi duyurmak kaygısı içinde olacağız. Fakat olağan siyasal çalışma sözkonusu olduğunda, dikkatimizi ve enerjimizi hiçbir biçimde dağıtamayız, sınırlı olanaklarımızı rastgele kullanamayız. Tersine tüm bunları, planlı bir çabayla saptanmış hedefler üzerinde yoğunlaştırmalıyız. Belli bir zaman dilimi içinde, yüz fabrikaya bir kere yöneleceğimize, on fabrikaya beş kere yönelmeye bakmalıyız. Bu tercihle uyumlu bir hedef olarak, genel etkiden öteye somut sonuçlar elde etme kaygısıyla hareket etmeliyiz.

Halihazırdaki deneyimlerimiz, fabrika içinden yürütülen çalışmanın çeşitli güçlükler nedeniyle siyasal içerik yönünden zayıf kalabildiğini, çalışmadan gerçekten sonuç alınmak isteniyorsa, belli durumlarda bu zayıflığa katlanmak da gerektiğini göstermektedir. Fakat tam da bu durumda, hedefleri aralıksız döven "dışardan" bir siyasal ajitasyon çalışması apayrı bir anlam ve önem kazanmaktadır. Bunu başaramazsak eğer, fabrika içi çalışma kendi başına zor, zahmetli, güdük ve pek de sonuç vermeyen bir çaba olarak kalır.

Hedeflenen birimlerdeki işçi kitlelerine toplumun gündemindeki tüm temel siyasal ve sosyal sorunlar üzerinden seslenmek, bunu işçi sınıfının ve bu fabrikaların özgül sorunlarıyla birleştirmek, bu alandaki ajitasyonumuzun temel içeriğini oluşturmalıdır. Bu konuda partide yeterli açıklık bulunduğu için burada üzerinde daha etraflıca durmak gereği yoktur.

Örgütsüzlük dayatmasının sunduğu çok yönlü olanaklar

Bir başka konu sendikal çalışmanın sorunlarıdır. Düne kadar sendikal çalışma denilince genellikle akla mevcut sendikalar içinde çalışmanın sorunları gelirdi. Bir süredir bunun kadar önemli, hatta artık bundan da önemli olan, en kaba bir biçimde örgütsüzlüğü mahkum edilen işçi kitlelerini öncelikle sendikal örgütlülüğe kavuşturmanın sorunlarıdır.

12 Eyül faşist darbesiyle başlayan dönem içinde, fakat özellikle de son on yılda, işçi sınıfı ana gövdesiyle sendikasızlığa mahkum edilmiş bulunuyor. Bu nedenle işçilerin büyük bir bölümü artık kelimenin tam anlamında örgütsüz durumdadır. Bu kaba ve çıplak olgu, sendikal örgütlenmeyi çoğu durumda işçilerin hak arama mücadelesinin önemli

bir halkası ve hareket noktası haline getirmektedir. Tersinden kapitalistlerin özellikle sendikal örgütlenmeye karşı aşırı bir tahammülsüzlük göstermeleri ise, birçok çatışmanın ve direnişin bu sorun üzerinden patlak vermesine neden olmaktadır. Son yılların direnişlerine baktığımızda bunu tüm açıklığı ile görebilmekteyiz.

Sendikalaşma sorunu ve mücadelesi giderek işçi sınıfı hareketi için yakıcı bir siyasal sorun halini almaktadır. Zira burada temelde sözkonusu olan, kağıt üzerinde var olan temel bir demokratik örgütlenme hakkının kapitalist sınıf tarafından fiilen gaspedilmesidir. Öte yandan bu sorun, sınıf içindeki devrimci çalışma için, kendi boyutlarından öte olanaklar yaratmaktadır. Başarılı bir ön çalışma ve doğru bir müdahale çizgisiyle, bu sorun kolayca, bir fabrikadaki işçileri hızla birleştirmenin ve ortak bir tutuma yöneltmenin bir olanağı olabilmektedir. Bu nedenlerden dolayı parti, özellikle de dolaysız olarak sınıf çalışması içindeki partili kadrolar, bu soruna gereken özel ve özenli ilgiyi göstermek durumundadırlar. Hem düşünsel hem pratik planda.

Bu sorunun iyi değerlendirilmesi, sınıfa yönelik devrimci çalışmada, işçi hareketini taban dinamikleriyle geliştirmenin olduğu kadar sendika bürokrasisine karşı etkin mevziler kazanmanın da önemli bir olanağı olabilir. Bunların ikisi de günümüz Türkiye'sinde apayrı bir önem taşımaktadırlar.

Bir zamanlar önemli bir olanak izlenimini veren sendika konfederasyonları güdümündeki merkezi eylemler, sürecin de gösterdiği gibi, gerçekte işçi hareketini amaçsızca yormanın, umutsuzluğa düşürmenin, ve en önemlisi de, tabandan gelen eylem inisiyatifi ve dinamizmini dumura uğratmanın bir aracına dönüştü. Komünistler buna daha 1994'ün 20 Temmuz eylemi vesilesiyle işaret etme olanağı buldular (Bkz. *"20 Temmuz Dersleri"*) ve sonraki yıllarda bunun üzerinde giderek daha çok durdular. İşçi hareketinin etkili bir yeni çıkışının ancak tabana dayalı eylem inisiyatifini ve kapasitesini geliştirmek oranında olanaklı olduğunu söylediler.

Tek tek fabrikalar üzerinden patlak veren direnişlere ve bunun önemli bir nedenini oluşturan sendikalaşma mücadelelerine de bu gözle bakabilmeliyiz. Başka vesilelerle de vurguladığımız gibi, sınıfın sendikal anlamda bile önemli ölçüde örgütsüzleştirilmesi olgusu, tersinden yeni bir örgütlenme ve mücadele çıkışının etkili bir dayanağı haline getirilebilir pekala. Nitekim işçilerin halihazırda bu sorun üzerinden ortaya koydukları eylemli tutumlar da bu alandaki potansiyel olanakların gücüne ve genişliğine işaret etmektedir. Bu anlaşılır bir durumdur. Zira sendikal örgütlenme hakkı işçi sınıfının kollektif hafızasında kazınınazcasına yer ettiği gibi, sendika da işçilerin sınıf özellikleri ve sezgileriyle son derece yatkın oldukları bir ilk örgütlenme biçimidir. Bu gerçek, Türkiye işçi hareketinin yakın tarihinin sunduğu verilerle de örtüşmektedir. Başka vesilelerle de vurguladığımız gibi, sınıf hareketinin '60'lı ve '70'li yıllarda kazandığı ilerici-devrimci dinamizmde, başlangıç noktası ve ateşleyici etken olarak, sendikal örgütlenme ya da sendika değiştirme girişimleri son derece önemli bir rol oynamıştır.

Sınıf kitleleri gündelik mücadeleler içerisinde birleştirilip, örgütlenip, disipline edilmedikçe, bu çerçevede sendikal örgütlenmeden en etkin biçimde yararlanılmadıkça, bütün bunlarla güç, moral ve eylem dinamizmi geliştirilmedikçe, mücadelenin ve örgütlenmenin gelecekteki daha ileri düzey ve biçimlerine ulaşmak da kolay olmayacaktır. Bu sorun üzerinde önümüzdeki günlerde daha çok durmalı, Türkiye işçi hareketinin yakın dönem deneyimlerini olduğu kadar çeşitli ülkelerin geçmiş ve bugünkü işçi hareketi deneyimlerini de bu açıdan yaratıcı bir incelemeye tabi tutmalıyız.

Bu konuyla bağlantılı son bir nokta daha. Çoğu durumda sendikal örgütlenme

girişiminin toplu tensikatla karşılanmasına karşı gelişen yakın yılların yerel direnişleri, genellikle sendika bürokrasisinin uzlaşmacı, pasif, yasalcı tutumları ya da daha kötüsü, kaba ihanetiyle başarısızlığa uğradılar. Bu durum devam eder de işçiler arasında çaresizlik ve umutsuzluğu beslerse, işçi hareketinin önemli bir gelişme dinamiğine daha darbe vurulmuş olacaktır. Bunu kaçınılmaz bir akibet olmaktan çıkarmanın sorunları, üzerinde önemle durmamız gereken bir başka önemli konuyu oluşturmaktadır. İşçi kitlelerinin sendikal örgütlülüğü sorunu günümüzde önemli bir siyasal sorun haline gelmişse eğer, bu, bu sorunun sendika bürokrasisini her açıdan aşan etkin bir siyasal önderlik müdahalesi olarak ele alınması; dayanışmaların örülmesinden direniş fonuna kadar, başarıyı güvenceleyecek tüm adımların buna göre düşünülmesi; duruma göre sendika ağalarının tümden devre dışı bırakılması gerektiği anlamına gelmektedir. Komünistler, hiç değilse kendi çalışma birimleri üzerinden, giderek bu olanağa daha çok yaklaşmaktadırlar. Partinin genel etki ve olanakları da düşünüldüğünde, bu alanda daha etkin, iddialı ve cesur bir tutumla ortaya çıkmalı, örgütlenme ve eylem inisiyatifini ele almalıyız.

Partinin örgütsel gelişmesinin bazı öncelikleri

Daha özet bir çerçevede de olsa parti çalışmasının öteki bazı sorunlarına geçiyoruz ve konuya parti örgütlenmesinin öncelikli bazı sorunlarıyla devam etmek istiyoruz.

Örgütlenme alanında en önemli sorunumuz, partinin illegal aygıtını güçlendirmektir. 11 Eylül sonrasının yeni koşulları, dünya gericiliğinin "teröre karşı" sağladığı uluslararası mutabakat ve bu çerçede yaptıkları çok yönlü işbirliği, burjuva demokrasisi geleneklerinin en güçlü olduğu batılı ülkelerde bile sistematik biçimde polis devleti uygulamalarına geçiş, bu soruna, devrimci partinin illegal temellere dayalı varlığına, apayrı bir anlam ve önem kazandırmıştır. Yeni bir "bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemi"ne girmiş buluyorsak eğer, kendisine burjuva legalitesinin ötesinde bir örgütsel varlık alanı yaratmayan, bunu eksen alıp öteki herşeyi buna tabi kılmayan herhangi bir düzen karşıtlığı iddiasının hiçbir ciddiyeti, samimiyeti ve dolayısıyla inandırıcılığı olamaz artık. Hele de bugünün Türkiye'sinde.

Partinin illegal aygıtını güçlendirmek, onu yaygınlaştırmaktan önce kendi içinde sağlamlaştırmak anlamına gelmektedir. Burada da yoğunlaşma ve derinleşme esastır. Bu, sağlıklı bir yaygınlaşmanın da en iyi güvencesidir. Partide canlı devrimci bir iç yaşamı sürekli biçimde egemen kılmak, disiplini güçlendirmek; kurallı yaşamı oturtmak; yeraltı yaşamının gerekleri konusunda yetkinleşmek; parti örgütünün güvenliği üzerinde titremeyi her parti militanı için temel önemde bir sorumluluk duygusu haline getirmek; militanlığı, özveriyi ve adanmışlığı en temel komünist erdemler olarak el üstünde tutmak vb. sorunlar, örgütsel niteliği yükseltmenin temel önemde önkoşullarıdır. Bütün bunlarda başarı sağlamanın yolu ise, teorik ve pratik yönleriyle sürekli bir iç eğitimden geçer. Kadroların çok yönlü eğitimini parti yaşamının temel ve tayin edici bir sorunu olarak ele almalıyız. Buna harcayacağımız zaman ve enerji bire on, hatta zamanla bire yüz karşılık yaratacaktır. Bu gerçeğin derinlemesine bilincinde olmalı ve gereklerini titizlikle gözetmeliyiz.

Örgütsel derinleşmenin bir başka temel boyutu, tüm partili güçleri sınıfa yönelik devrimci çalışma içinde dönüştürmek ve parti örgütlenmesini giderek sınıf zeminine oturtmaktır. Partinin sınıf çalışmasının bugün ulaştığı düzey, bunun pratik koşullarını gitgide daha çok hazırlamakta, olgunlaştırmaktadır. Bu durumda tüm sorun, sınıf çalışmasının içe dönük örgütlenme boyutuna bu gözle bakabilmekte, çalışmanın toplamı içinde

bunu temel önemde bir hedef olarak izleyebilmektedir.

Bilindiği gibi, partinin yakın dönem değerlendirmeleri, kadrolaşma sorununu, "Parti örgütünü güçlendirmenin ve yaymanın kritik halkası" olarak tanımlamaktadır. Bu sorun elbette kapsamlı ve çok yönlüdür. Ama biz burada bunun sınıf çalışmasıyla bağlantılı yönüne işaret etmekle yetinmek istiyoruz. Eldeki kadrolar bilinçli bir politikayla sınıf çalışmasın içinde dönüştürülecek ve gelinen yerde partiye yeni kadrolar, giderek daha büyük oranda artık doğrudan sınıf çalışması içinden kazanılacaktır. Bu işçiler içinden kadrolaşmak, partinin sınıf bileşimini adım adım proleterleştirmek ve tam da bu sayede parti örgütlenmesini sınıf zeminine, daha somut olarak fabrika zeminine oturtmak anlamına gelmektedir.

Bu temel önceliği gözden kaçırmamak kaydıyla, örgütlenmenin ve kadrolaşmanın bir başka güncel sorunu, mevcut parti çeperinin en iyi unsurlarını bilinçli, yönlendirici ve özendirici müdahalelerle yeni parti üyeleri olarak kazanmaktır. Bu onların, parti yaşamının çok yönlü eğiticiliği ortamında, komünist kadrolar olarak gelişip serpilmelerinin de en iyi yoludur.

Partinin güvenliği, bu çerçevede illegal çalışmanın ilke ve kuralları üzerinde hep duruyoruz, durmaya da devam edeceğiz. Fakat gelinen yerde bu soruna artık daha köklü ve kalıcı olan çözüm yolları ve yöntemleri üzerinden bakmak durumundayız. Bu, kitlelerle organik bağların geliştirilmesi ve legalitenin doğru temellerde daha etkin bir biçimde kullanımı anlamına gelmektedir.

Komünist partisinin illegalitesi, komplocu bir yeraltı örgütlenmesinden tümüyle farklı bir şeydir. Her koşul altında varlığını ve mücadelesini sürdürebilmenin temel bir güvencesi olarak illegal örgütsel omurgasını düşman saldırılarından korumanın ötesinde, komünist partisi, siyasal sahnede ve kitleler önünde "açık" ve meşru bir güç olarak durur. Adıyla, bayrağıyla, programıyla, seslenişiyle, şiarlarıyla, çağrılarıyla ve politik çalışmasının neredeyse onda dokuzuyla. Başarılı bir illegalite uygulaması da, partinin bunu başarabilecek olanaklara, yani kitle bağlarına ve legal, yarı-legal dayanaklara kavuşması demektir.

Komünist partisinin illegalitesi, komplocu bir yeraltı örgütlenmesinden tümüyle farklı bir şeydir. Her koşul altında varlığını ve mücadelesini sürdürebilmenin temel bir güvencesi olarak illegal örgütsel omurgasını düşman saldırılarından korumanın ötesinde, komünist partisi, siyasal sahnede ve kitleler önünde "açık" ve meşru bir güç olarak durur. Adıyla, bayrağıyla, programıyla, seslenişiyle, şiarlarıyla, çağrılarıyla ve politik çalışmasının neredeyse onda dokuzuyla. Başarılı bir illegalite uygulaması da, partinin bunu başarabilecek olanaklara, yani kitle bağlarına ve legal, yarı-legal dayanaklara kavuşması demektir.

Partinin illegal aygıtının korunması elbette her zaman gizlilik boyutuna ve bunun gereklerine özel bir dikkat gösterilmesini gerektirir. Fakat bunda başarılı olabilmek için bile, partinin kitlelerle kaynaşması, ifadenin fiziki anlamında onlar içinde erime yeteneği göstermesi ve bunun bir uzantısı olarak da, legal ve yarı-legal araç ve yöntemlerin etkin kullanımında ustalaşması gerekir. Bu koşullar, illegalite sorununun köklü ve kalıcı çözümü için kavranması gereken halkalardır.

Ayrıca üzerinde durulması gerektiğini vurgulayarak bunları burada yalnızca başlıklar halinde hatırlatmakla yetiniyoruz.

EKİM

Savaş, barış ve devrimci tutum

Savaş ve barış! Birbirinin karşıtı olan bu iki kavram, sürekli birbiriyle anılır ve bu haliyle de zıtların birliğine tipik bir örnek teşkil eder. Tarih boyunca savaşlar daima barbarca bulunmuş ve kötülenmiştir. Savaşın gündeme geldiği hemen her durum karşısında temel bir politika ya da argüman olarak barış ve barış savunuculuğu öne çıkmıştır.

Peki tüm sınıflar ve taraflar için ortak bir barış anlayışından söz edilebilir mi?

Herşeyden önce savaşlar dışsal/uluslararası bir olgu değildir. Bir yanda emperyalist savaşlar ile öte yanda bir ülke içerisindeki sınıf savaşları arasında ayrılmaz bir bağ vardır. Savaşta olduğu gibi barış söz konusu olduğunda da her sınıfın kendi sınıfsal konumuna uygun bir anlayışı ve buna uygun bir tutumu söz konusudur.

Haklı ve haksız savaşlar ile barış isteği

Burjuva hümanizmi ve anarşizmin savaş karşıtlığı bugün genel olarak silahsızlanma ve askerlik görevinin bireysel reddine gerilemiştir. Komünistler emperyalist-kapitalist dünya düzeninin yol açtığı savaşlara ve yıkımlara karşı aldığı tutum ile bu pasif ve apolitik tutuma temelden karşı çıkmaktadırlar. Sömürücü sınıfların iktidarlarının temeli olan sömürü politikalarını yaymak ve sürdürmek için verdikleri savaşlar haksız ve gerici savaşlardır. Buna mukabil, ezilen sınıfın ezene, işçilerin burjuvaziye karşı verdikleri savaşlar haklı, meşru ve devrimcidir.

Dolayısıyla, haklı ve haksız savaş ayrımından soyutlanmış genel bir savaş karşıtlığı üzerine oturan barışçıl söylem, dayanaksız ve tutarsız olduğu gibi sınıf uzlaşmacılığını da temsil eder. Sınıflı toplum gerçeği ile haklı ve haksız savaş ayrımı gözardı edilerek silahsızlanmayı ve barışı savunmak, işçi ve emekçileri, ezilen halkları ilelebet köleliğe mahkum etmek anlamına gelir. Lenin'in dediği gibi, *"Silah elde etmeye ve bunların kullanılmasını öğrenmeye çalışmayan ezilen bir sınıf köle muamelesi görmeye mahkumdur."* (***Sosyalizm ve Savaş***)

Emperyalist-kapitalist sistemin tarihi sayısız savaşlar ve bunlarla birlikte imzalanan "barış anlaşmaları" ile doludur. İmzalanan sayısız barış anlaşmasına rağmen yeryüzü henüz savaşsız tek bir güne tanık olmamıştır. Çünkü insanlık tarihi aynı zamanda sınıf savaşımlarının tarihidir, ve sınıflar ortadan kalkmadıkça sınıf savaşımının da ortadan kalkması mümkün değildir. Yalnızca bu tarihsel gerçeğin kendisi bile, savaşların kaynağı olan emperyalist-kapitalist düzene karşı devrimci bir savaş çağrısı ile birleşmeyen bir barış isteğinin, küçük-burjuva hayalciliğinin bir ifadesi olarak kalmaya mahkum olduğunu göstermektedir.

Her türlü militarizme ve savaşa karşı genel bir silahsızlanma ve barış isteyenlere Lenin şu yanıtı vermekteydi: *"Sosyalistler sosyalistlikten vazgeçmeksizin her türlü savaşa karşı olamazlar."*

Örnek olarak mazlum Filistin halkının siyonist İsrail'e karşı verdiği savaşı ele alalım. Her türlü savaşa karşı genel bir silahsızlanma ve barış isteği, İsrail'in, işgal, zulüm ve katliamcılığıyla, Filistin halkının bunun karşısında gösterdiği meşru direnişi aynı kefeye koymak, Filistin halkının haklı mücadelesini savaşa karşıtlık adına reddetmek, onu bugünkü kölelik koşullarına mahkum etmek anlamına gelir.

Biz emperyalistlerin ve her türlü gericiliğin yürüttüğü savaşları lanetleriz. Ama emperyalizme ve gericiliğe karşı verilen savaşları ise

sahiplenir ve destekleriz. Tarihsel gerçekliğin kendisi gerçek ve kalıcı bir barışın ancak sınıflı toplum düzenine son vermekle mümkün olduğunu çok açık bir şekilde göstermektedir.

"Proletarya ancak burjuvaziyi silahsızlandırdıktan sonradır ki, evrensel tarihsel görevine ihanet etmeksizin genel olarak bütün silahlarını hurdaya atabilecek ve bu işi mutlaka yapacaktır, ama ancak o zaman hiçbir biçimde daha önce değil." (Lenin, *Sosyalizm ve Savaş*)

Sosyal-şovenlerin savaş çığırtkanlığı

Napolyon savaşlarından hemen sonra savaş tarihini inceleyen ve ardından felsefi sonuçlar çıkaran Alman düşünürü Clausewitz, "savaş politikanın başka araçlarla sürdürülmesidir" (yani şiddet araçlarıyla) der. Bunu günümüze uyarladığımızda bugünün gerçekliğiyle birebir örtüştüğünü görüyoruz. Başta ABD emperyalizmi olmak üzere, onunla çıkar birliği yapanların ve kölelik ilişkilerinin gereği savaşa katılmak zorunda olanların, savaş gündeme gelmeden önceki politikalarıyla savaşla birlikte gündeme gelen politikalarına kısaca bir göz atıldığında, birbirinin devamı olduğu çok yalın bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Ne var ki bugün emperyalistler ve suç ortakları sömürgeci ve gerici politikalarını hayata geçirmelerinin artık tek yolu olan savaşı "ulusal savunma", "insanlığın veya ülkenin çıkarları", ya da şimdilerdeki moda ifadeyle "teröre karşı mücadele" gibi gerekçelerle gizleme yoluna gitmektedirler. Emperyalistler sözüm ona Saddam diktatörlüğüne karşı Irak'a demokrasi getireceklerdi, bu ülkeyi uluslararası topluma kazandıracaklardı. Maskelerin tümden düşmesi, bu rezil yalanların içyüzünün anlaşılması için kısacık bir zaman yetti. Şimdi hemen herkes ve bu arada Irak halkı, ABD ve müttefiklerinin Irak'a gerçekte neden müdahale ettiği konusunda açık bir fikre sahip.

Bu gerekçelere sarılarak hükümetlerinin kirli politikalarına en önce destek verenler de sosyal-şovenler oldular. Ortaya koydukları pratik bunu ayrıca kanıtlamaktadır. Kıbrıs halklarını yok sayarak "Türkiye'nin savunması Kıbrıs'tan başlar" şiarını bayrak edinenlerin, benzer bir tutumu Irak'a karşı savaşta da göstermesi buna en iyi örnektir. Ülkemizdeki sosyal-şovenler hep bir ağızdan; "ABD'nin Irak'a saldırıdaki amacı Kürdistan'ı kurmak, ve Türkiye'yi bölmektir, buna engel olmak için savaşa biz de kendi cephemizden" katılmalıyız diyorlardı. "Ulusal çıkarlar" örtüsüyle savaş kundakçılığı yaparak, "ilerici" yaftası asılan Amerikancı düzen ordusunu, "bölgede söz sahibi olması için" bir an önce Kuzey Irak'a girmeye çağırıyorlardı. Sosyal-şovenler işbirlikçi burjuvazinin dümen suyunda hareket etmekte, proletaryaya düşman bir politika izlemekteler.

Irak'a yönelik emperyalist savaşta söz konusu olan emperyalistler ile işbirlikçi burjuvazinin varlığı ve çıkarlarıdır. Proletaryanın çıkarlarının korunması ise ancak halkları köleleştiren, işçi ve emekçileri baskı ve sömürü politikalarıyla ezen emperyalizme ve onun içteki işbirlikçisi burjuvaziye karşı savaşmakla mümkündür.

Emperyalist savaş ve devrimci sınıfın tutumu

Savaş karşısında bir tutum belirlemeden önce şu soruların sorulması gerekir. Bu savaş kimlerin çıkarlarını temsil ediyor? Hangi tarihsel ve ekonomik koşullar savaşı gündeme getiriyor? Savaşan taraflar ya da sınıflar kimler? Emperyalistlerin Türkiye'de yaptırdığı araştırma sonuçları dahi halkın yüzde 80'lik bir kesiminin bu savaşın ABD'nin çıkarları için yapıldığı ve desteklenmemesi konusunda bir bilince sahip olduğunu gösteriyordu. O nedenle soruların cevap kısmına girmiyoruz. Zaten savaş karşısında alınan çarpık ve yanlış tutumlar, bu sorulara doğru cevapları verememekten kaynaklanmıyor.

Savaş karşısında alınan çarpık ve yanlış tutumların kaynağı, sınıfsal konum ve onun ürünü politik bakıştır. Bunlardan biri genel bir silahsızlanma ve barış isteğinde ifadesini bulan burjuva hümanizmi ve

anarşizmin pasif savaş karşıtlığıdır. Bugün için çok belirgin olmasa bile özellikle savaş ortamının baskı ve devlet terörünü ağırlaştırdığı koşullarda, reformizmin kimi kesimlerinin de aynı tutumu daha açıktan savunduğu tarihsel örnekleriyle bilinmektedir.

Herşeyden önce, emperyalist savaşın emperyalist politikaların bir devamı olduğu unutulmamalıdır. Sınıflı toplumlarda ezen sınıf daima silahlıdır. Bugün proletarya karşısında silahlanmış bir burjuvazi kapitalist toplumun temel gerçekliğidir. Bunu görmezden gelerek silahsızlanmayı ve koşulsuz bir barışı savunmak sınıf savaşının ve devrim davasının inkarı anlamına gelir.

Bu ise proletaryanın değil ancak burjuva hümanizminin tutumu olabilir. Savaş ve militarizm karşısında devrimci sınıfın tutumu, burjuvaziyi yenmek ve mülksüzleştirip silahsızlandırmak için, silahlanmak ve sınıf savaşını yürütmektir. Emperyalist savaş karşısında ortaya çıkan bir diğer tutum ise sosyal-şovenlerin tutumudur. Nasıl ki emperyalist savaş emperyalist politikaların şiddet araçları ile bir devamı ise, sosyal-şovenlerin savaş karşısındaki tutumu da sınıf işbirlikçisi oportünist politikalarının bir ürünü ve devamıdır. ABD'nin başını çektiği emperyalist haydut sürüsünün Irak'a yönelik yağma savaşına sosyal-şovenler de "ulusal çıkarları ve güvenliği" sağlamak adına bir biçimde destek vermişlerdir.

Sosyal-şovenler işçi sınıfı ve emekçi halklara emperyalist savaşa karşı "ulusal çıkarlarını ve güvenliklerini" korumaları için kendi burjuva hükümetlerinin safında yer almayı öğütlemektedirler. Burada sözü edilen "ulusal çıkarlar ve güvenlik" gerçekte burjuvazinin çıkarları ve güvenliği anlamına gelmektedir. Bunlar ülkelerini savunduklarını iddia ediyorlar, gerçekte ise savaş ganimetini paylaşınada bir başka kapitaliste karşı kendi kapitalistlerinin çıkarlarını savunuyorlar. Sınıf işbirlikçisi bu tutumun sahipleri, emperyalist savaşın gerçek nedenleri gizleyip, proletaryayı ve emekçi halkları aldatarak emperyalist politikalara yedeklemek gayretindedir.

Devrimci proletarya ne emperyalist savaşın yaratacağı bunalımlar sözkonusu olduğunda, ne de bir başka ülkenin burjuvazisine karşı kendi ülke burjuvazisinin çıkarları söz konusu olduğunda burjuvazinin yardıma koşar. Tersine, bu bunalımlardan kendi sınıf savaşımı için en iyi şekilde yararlanmaya bakar. Lenin sosyal-şovenlerin savaş karşısındaki tutumlarına karşılık olarak; *"savaşın patlaması durumunda sosyalistlerin kapitalizmin devrilmesini hızlandırmak için savaşın ekonomik ve politik bunalımlarından yararlanılmasını, yani sosyalist devrim adına hükümetlerin savaştan ileri gelen sıkıntılı durumlarından ve yığınların öfkelerinden yararlanılmasını"* söylemektedir.

Bu, emperyalist savaşın yaratacağı bunalımlardan yaralanarak proletaryanın burjuvaziye karşı sınıf savaşını, yani iç savaşı örgütlemesi demektir. Komünistlerin tarihsel görevlerinin bir gereği olan bu leninist tutum, emperyalist savaşa suç ortaklığı koşullarında güncel bir içerik de kazanmaktadır.

Emperyalist müdahalelere, militarizme, gerici savaşlara, etnik ve dini boğazlaşmalara, sistematik devlet terörü, faşist katliam ve işkencelere, faşizm, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve şoven milliyetçiliğe karşı kurtuluşun tek ve biricik yolu, burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmak yerine proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmi kurmaktır.

"Günümüz kapitalizminin asalaklaşması ve çürümesinin aldığı bu korkunç ve yıkıcı boyutlar, 'Ya barbarlık içinde çöküş, ya sosyalizm!' ikilemini her zamankinden daha yakıcı bir biçimde insanlığın önüne koymaktadır. Uluslararası proletarya önderliğinde zafere ulaşabilecek olan dünya devriminden başka hiçbir çözüm, insanlığı kapitalizmin barbarlığından, emperyalizmin baskı, sömürü ve köleliğinden, savaşların yıkım ve felaketinden kurtaramaz." (***TKİP Programı***, III. Bölüm, *Emperyalizm ve Dünya Devrimi Süreci,* 23. madde)

Öncü İşçi Platformları üzerine...

Deneyimler ve dersler

Deniz Yılmaz

Kuruluş hedefleri ve ön zayıflıklar

Öncü İşçi Platformları, sınıf hareketinin birleşik mücadele-örgüt arayışına yanıt vermek, bunun ilk halkası olarak ileri-öncü unsurların örgütlü birliğini yaratmak amacıyla öncü bir müdahalenin ürünü olarak gündemleştirildiler. Sınıf hareketinin kendi mücadele dinamiklerinin ortaya çıkardığı örgüt biçimi olmaması, platformaları daha baştan bir dizi zayıflık ve yetersizlikle yüzyüze bıraktı. Sınıfın öncü unsurlarının örgütlü birliğini hedeflemesine karşın, gerek hareketin mevcut durumuna bağlı olarak öncü unsurların yaşadığı zayıflık, gerekse de sınıf devrimcilerinin sınıfla kurduğu bağların zayıflığı, platformların ilk biçimlenişine damgasını vurdu.

Böyle yaşanması da doğal ve anlaşılırdı. Bununla beraber, sınıf hareketinin ihtiyaçlarına karşılık düştükleri ölçüde, sınıf devrimcilerinin platformları sınıfın öncülerine maletmeleri, mevcut mesafeyi hızla kapatacak yoğun ve sistematik bir pratik çaba göstermeleri zorunluydu. Ancak böylelikle platformlar, politik-pratik faaliyet kapasitesi, işleyiş ve bileşimi bakımından başlangıçta taşıdıkları zayıflıkları aşabilir, sınıfın birleşik mücadele örgütleri haline gelebilirlerdi.

Bunun başarılabilmesi için; platformların işlevi, hedefleri ve zayıflıkları ile bu temelde öncü müdahalenin içeriği-yönü ve sınırları konusunda net bir politik perspektife sahip olmak zorunlu bir önkoşuldu. Öncü İşçi Platformları üzerine yapılmış ilk merkezi değerlendirmeler, platformların kuruluş hedefleri ile mevcut durumları arasındaki mesafeyi tanımlayarak, bu mesafeyi kapatacak bir perspektifle hareket etme gereğini, platformların geleceği açısından olmazsa olmaz yaşam koşulu olarak tanımlıyordu. Aynı değerlendirmelerde, sınıfın öncü unsurlarının birleştiği örgütsel zeminler haline gelemedikleri ölçüde, platformların yozlaşarak gereksizleşecekleri de kesin bir şekilde ifade ediliyordu.

Böylesi bir durumun yaratacağı birçok olumsuz sonucun yanısıra, öncü unsurların mevcut güvensizlik ve çaresizliklerinin derinleşmesi, örgütlenme çağrısının propagandif etkisiyle kazanılan güç ve imkanların yitirilmesi; ayrıca platform çalışmasının siyasal-örgütsel çalışmaya ikamesiyle stratejik önceliklerden uzaklaşma ve buna bağlı sorunlar özellikle önem taşıyor. Platformların bugün içerisinde bulundukları durumun, onların kuruluş iddia ve amaçları ile partinin toplam siyasal sınıf çalışmasının gelişme düzeyiyle bağı içerisinde değerlendirilmesi zorunludur. Bu, hem platformların hedeflerinin halen oldukça uzağında olmaları gerçeğinden; hem de siyasal sınıf çalışmasında yeni bir atılımın eşiğinde bulunan partinin bunu başarmasının, toplam sınıf faaliyetinin bu alanının eleştirel değerlendirilmesine de büyük ölçüde bağlı olmasından dolayı gereklidir.

Doğal olarak platformların mevcut durumu ve sorunlarını değerlendirirken, bugünkü çalışmanın güncel sorunlarından ziyade, kuruluş amaçları, sınıf hareketinin ve öncüsünün gelişme seyri ve nihayet partinin sınıf çalışmasının gelişme süreciyle bağlantılı olarak ele almak durumundayız.

Burada bu, daha çok yerel bir çalışmanın verilerine dayanılarak yapılmaktadır. Dolayısıyla bu, alana ilişkin genel sonuçlar çıkarmayı güçleştirdiği gibi, yer yer yerel çalışmanın özel sorunları da rengini vermektedir. Bununla birlikte ve bu sınırlarda, bir ilk adım olarak, konuya ilişkin saflarımızda geliştirici bir tartışmanın önünü açmayı hedeflemektedir.

Mevcut durum üzerine gözlemler

ÖİP'lere ilişkin bir değerlendirme yapmak için önce mevcut durumu genel çizgileriyle ortaya koyalım.

Platformlar, sınıf hareketinin ihtiyaçları esastan değişmemekle birlikte, mevcut politik-örgütsel kapasiteleri, işleyiş ve etkinlikleri ile bu ihtiyacı karşılamaktan uzaktırlar. Öncü müdahalenin ürünü olmaları gerçeği değiştirilememiş, henüz sınıfın öncü unsurlarına maledilememişlerdir.

Dolayısıyla, aşılması gereken mesafe olduğu gibi durmakta, hatta ilk dönemlerde mesafeyi kapatma yönünde atılan adımlar yer yer boşa çıkabilmektedir. Dahası kuruluş iddialarına uygun tokluk da çalışmanın birçok alanında zayıflamış görünmektedir. Kullandıkları araçlar (bülten, bildiri vb.) belli bir süreklilik kazanmış olsa da, bu mevcut zayıflığı esastan değiştirmemektedir.

Mevcut durum ya da başarısızlığın birbirini tamamlayan iki nedeni vardır. Birincisi, sınıf hareketinin nesnel geriliği, parçalı yapısı ve buna bağlı olarak öncü unsurlarının yaşadıkları zayıflıklar; ikincisi ise, birinciye bağlı da olsa, öncü müdahalenin ürünü olmaları gerçeğine bağlı sınırlılık ve yetmezliklerdir. Son neden, politik-örgütsel sorunlar ve genel olarak sınıf hareketi içerisinde sahip olunan güç ve imkanlar-maddi bağlar alanında somut karşılığını bulmaktadır. Bu iki etkenin birbirini karşılıklı etkileyip besleyerek nasıl bir rol oynadığı üzerinde durmak gerekmektedir.

"Öncü" işçilerin eğilim ve yaklaşımları

Mücadele ve örgütlenme planındaki zayıflığı ile bilinci arasındaki mesafenin büyüklüğü ölçüsünde sınıfın ileri, öncü unsurları tüm iddialarına karşın platformlardan uzak durmaktadırlar. Çaresizlik ve özgüven zayıflığı, onları izlemekle sınırlı bir tutum içerisinde bırakmaktadır. Platformların gerekçelendirildiği başlangıç değerlendirmelerinde de bu durum belli bir açıklıklıkla ortaya konulmakta, ancak sınıfın öncülerinin bu davranış ve eğilimlerinin politik öncünün çabasına bağlı olarak değişebileceği söylenmektedir. Bununla birlikte, sınıf hareketinin içerisinden geçtiği koşullar, genel toplumsal mücadele atmosferi vb. etkenlerin de platformların başarısında özel bir önem taşıyacağı vurgulanmaktadır.

Özellikle Şubat krizi sonrasında ağır yıkım saldırısının tepkisiz-suskun karşılanması, sendika bürokrasisinin biriken tepkiyi belli bir kolaylıkla denetim altına alması, sınıfın öncü unsurları üzerinde moral kırıcı ek bir etki yaratmış, güvensizlik ve çaresizliğini derinleştirmiş, yüzlerini mücadeleden geriye çevirmiştir. Platform çalışmalarının da bu durumdan etkilendiğinden kuşku duymamak gerekir. Nitekim krizin hemen sonrasında platformların sendika bürokrasisini eyleme zorlama tutumu öncülerden belli bir politik ilgi görürken, sonrasında bu ilgi büyük ölçüde kırılmıştır. Platformlara dönük filizlenen beklentilerde yaşanan kırılmalar da bunda rol oynamıştır.

Platformların hedef aldıkları "öncü"nün halen tırnak içerisinde tanımlanması, onun çok yönlü bir mücadele ve eğitim sürecine olan ihtiyacını ortaya koymaktadır. Bu haliyle onu potansiyel olarak tanımlamak yerinde olacaktır. Potansiyellerin açığa çıkarılarak öncünün aktifleştirilmesi, gerçek anlamda öncüleştirilmesi platformların hedeflerinden biridir. Bilincini ve geleceğini sınıf mücadelesine bağlaması, mücadele ve örgütlenme planında olgunlaştırılması, sistematik bir çalışma ve yüklenmeyi zorunlu kılmaktadır.

Sınıfın mücadele dinamiklerinden, sınıf hareketliliğinden beslenmeyen bir "öncüleşme" sürecinin yüzyüze bulunduğu zorluk ortadadır. Özellikle Şubat krizi sonrasında yaşananlar zorluğu önemli ölçüde arttırmıştır. Aktifleştirilemedikleri, buna bağlı olarak gerçek anlamda öncüleştirilemedikleri ölçüde ilk birikimler büyük ölçüde yitirilmiş, ancak politik iddiası olan sınırlı sayıda öncü işçi platformlarda kalıcı hale getirilmiştir. Bu elbette bir kazanımdır, ama platformlara yüklenen işlev ve hedefler söz konusu

olduğunda fazla da önemi yoktur. Dahası hem merkezi olarak dinamizmlerini yitiren platformlar, hem de işyeri ölçeğinden uzaklaşmış bir ilgi yoğunluğu gerçeği, bu güçlerin dönüşümü sorununu da ortaya çıkartmıştır. Bu durum derinlik kazanamadan genişleyen bir politik-pratik gelişmeyi göstermektedir.

Öznel sorunların kapsamı

"Öncü" işçiler şahsında yaşanan olumsuzluk, kolay beklentilere kapılan örgütleyici-eğitici güçler şahsında da görülebilmiştir. Elbette kolay beklenticilik öznel zayıflıkların sonuçlarından sadece biridir. Öznel iradenin oynayacağı rol kendiliğinden hareketin ve öncüsünün durumuna bağlı olmakla birlikte, bu, öznel iradenin etkileme ve değiştirme gücü olmadığı anlamına gelmez, fakat sınırlarını ortaya koyar. İradi etken ile kendiliğinden hareket arasında, birbirini karşılıklı olarak etkileyen, güçlendiren/zayıflatan bir ilişki vardır. Nitekim platform çalışmasının iradi unsurlarının yaşadığı zayıflıklar da sınıf hareketinin zayıflıklarından beslenmiştir.

Öznel planda yaşanan zayıflıkları birkaç başlık altına toplayabiliriz. Birincisi; sınıf hareketiyle/onun öncü unsurlarıyla ilişkilerdeki zayıflıktır. İkincisi; öncü iradi müdahaleyi gerçekleştirecek güçlerin politik perspektif, sınıf çalışması deneyim ve birikimi planında taşıdığı zayıflıklardır. Üçüncüsü ise, ilk ikisini tamamlayan bir çerçeve olarak, siyasal sınıf çalışmasının genel örgütsel-politik düzeyine ait sorunlardır.

İradi gücün sınıfın öncüleriyle bağlarının sınırlılığı ve zayıflığı, platformlar üzerine ilk değerlendirmelerde de açıkça ortaya konulmuş; ve bu, etkin ve sistemli bir pratik-politik faaliyet içinde aşılacak bir zayıflık olarak tanımlanmıştır. Zira sınıf hareketinin ihtiyaçlarına yanıt veren devrimci bir açılım, ancak doğru bir tarz ve ısrarlı bir yönelimin ürünü olarak gücünü katlayan sonuçlar yaratabilir. Sınıf devrimcileri, sınıfın öncü unsurlarına yönelik platform önerisini güçlü bir propagandayla taşımaya yönelirken bunu hedefliyorlardı. Böylece açığa çıkarılacak güçler platform zemininde örgütlenerek sınıfın ihtiyaçlarına uygun bir mücadele-eylem hattına çekilecek, buradan sağlanan güçle daha ileri bir politik-örgütsel kapasite ortaya çıkarılacaktı. Güç yetersizliğinin sınırlarını kırmanın yolu faaliyetin böyle bir bütünlük içerisinde yürütülmesine bağlıydı.

Platform çalışmalarının ilk dönemlerinde bu tarz olumlu sonuçlarını da verdi. Çalışmanın yöneldiği en ileri güçler platformlara katıldılar ya da platformlar onlar için yakın bir ilginin konusu oldu. Ancak ilerleyen süreçte çalışma tarzında bir takım boşluklar ortaya çıkmaya başladı. Özellikle örgütlenme ve pratik eylem ayakları yazılı propaganda çalışmasına göre geri planda kaldı. Böyle olduğu ölçüde, platformların sınıfın öncü unsurları üzerindeki ağırlığı ve basıncı da zayıfladı. Sınıfın birleşik mücadele-örgütlenme ihtiyacını karşılama iddiası da paralel biçimde cılızlaştı. Platformlar bünyesinde ortaya çıkan bu zayıflıklar özellikle Şubat krizi sonrasında arttı.

Nesnel zorlanmaların elbette platformlar üzerinde önemli etkileri var. Bununla birlikte; platform çalışmalarındaki kopukluklar, yönelim ve ısrar planında yaşanan zayıflıklar ve bunların bir sonucu olarak sınıf hareketine dönük ilgide zayıflama ve stratejik önceliklerden uzaklaşma biçiminde ifade edilebilecek sorunlar, esasta çalışmayı yürüten güçlerdeki zayıflığa işaret etmektedir.

Yönelim ve ısrarın pratik-örgütsel karşılığı, platformların işyeri dinamikleri üzerine oturtulması, somutta fabrika temeline oturan bir örgütlülük hedefi ve politik çizgi doğrultusunda örgütlenmesidir. Oysa pratik çalışmanın seyri içerisinde bu yönelimin gerekleri yerine getirilememiştir. Hatta bazı örneklerde görüldüğü üzere bir takım mevziler boşlanabilmiştir.

Güç sorunu nitelik sorunudur

Tüm bunlar gelip güç sorununa dayanmakla birlikte, güç sorunu bir nicelik değil nitelik sorunudur. Sağlam ve güçlü

sınıf dinamiklerine dayanmayan platformların bu zayıflığını aşacak olan, sınıf devrimcilerinin iradi inisiyatifleridir. Bu alanda yaşanacak her zayıflık, dolaysız olarak platformların geleceğini etkilemektedir. Mevcut güçlerin ideolojik-politik planda yetersiz, pratik-örgütsel planda deneyimsiz ve önemli ölçüde sınıf dışından gelen kadrolar olmaları gerçeği bilinmektedir. Bundan dolayıdır ki, bu süreç esasta mevcut güçlerin de siyasal sınıf çalışması zemininde eğitilme sürecidir. Bu haliyle sınıfın öncü potansiyellerinin dönüştürülmesi sorunu, kendi güçlerimizin dönüşümü sorunuyla örtüşmektedir.

Kadrosal dönüşüm-eğitim sorunu, siyasal sınıf çalışmasının niteliği ve düzeyi ile birlikte ele alınırken, muhakkak ki partinin gelişme çizgisi ve düzeyiyle de değerlendirilmelidir. Bu, siyasal sınıf çalışmasının politik-örgütsel gelişme sürecinin sorunlarını da ortaya koymaktadır.

Buradan çıkarılacak ilk sonuçlar şunlardır:

Birincisi, mevcut kadrosal birikimin önemli ölçüde "yeniden inşa" sürecinde kazanılmış, dolayısıyla ideolojik-politik ve örgütsel dönüşüm-eğitim ihtiyacı içerisinde olmalarıdır. İkincisi; siyasal sınıf çalışması alanında da politik-örgütsel sorunların ana ekseninin "yeniden inşa"nın özellikleri-ihtiyaçları tarafından belirlenmesidir. Bu herşeyden önce politik-pratik-örgütsel deneyim ve birikimi dışında, sınıf çalışmasının asgari kadrosal güçlerini ve araçlarını oluşturma sürecidir. Böyle bir süreçte stratejik önceliklerin büyük bir katılıkla gözetilmesi, buna bağlı olarak sınıf çalışmasında genişleyen ve etkisini güçlendiren bir çalışma kapasitesinin ortaya konulması gerekmektedir.

Böyle bir gelişme evresinde kadrosal dönüşüm sorunu sınıfın öncü unsurlarının eğitimiyle birleşiyorsa, doğal olarak bu, çalışmanın sorumluluğu taşıyanlar üzerinde bir gerilim ve zorlanmaya yolaçacaktır. Nitekim platformlar pratiğinde bu sıklıkla yaşanabilmiştir. Bu durum zorunlu olarak daha ileriden önaçıcı bir müdahale ve yönlendirmenin sürekliliğini gerektirmektedir. Zaman zaman bu alanda yaşanan aksamalar da mevcut sorunların birikmesine yolaçabilmiştir.

Taktik olanı stratejik önceliklere bağlama zorunluluğu

Stratejik önceliklerden uzaklaşma (politik-örgütsel), fabrika çalışmasıya platformlar arasında ikincisinin ilkine baskın geldiği ve buna bağlı sorunlara zemin hazırladığı bir tablo söz konusudur. Platformların güdükleşerek sınıf hareketinin ihtiyaçlarından uzaklaşması, dönüşümün zorunlu alanı olan devrimci sınıf çalışması zeminini de ortadan kaldırmaktadır.

Mevcut sorunları aşmak, öncelikle platformları dönemsel bir açılım olarak ihtiyaca yanıt verme dinamiği ve kapasiteleriyle yeniden değerlendirmeyi zorunlu kılıyor. Komünistler asla örgüt biçimlerini amaçlaştırmazlar. Onları sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına yanıt verip verememe nitelikleriyle değerlendirirler.

Öte yandan, stratejik önceliklere uygun bir sınıf çalışmasını biçimlendirmek, günün en acil görevidir. Sınıf çalışmasının mevcut deneyimleri, imkan ve güç birikimi gerekli asgari temeli sağlamaktadır. Bunun için mevcut politika ve örgüt biçimlerinin stratejik olana bağlanarak, bunun çok yönlü bir hazırlık süreci olarak görülmesi, bu perspektifi gündelik çalışmada belirsizleştirecek her türlü politik-pratik-örgütsel tutumdan kaçınılması zorunludur.

Yetmezlikleri aşalım, tempoyu yükseltelim!

Ş. Çınar

Devrim iddiasındaki parti ve hareketlerin sayısı uzun yıllar boyunca hayli kabarıktı. Ama bu durum zaman içinde giderek değişmeye başladı. Gerek ideolojik-siyasal çizgileri, gerekse de sürecin zorluğu karşısında devrim ve sosyalizm iddialarının arkasında duramayarak tasfiye olan ya da düzen içi bir konuma savrulan yapıların artmasına paralel olarak, bu sayı zamanla düştü. Halen de düşmeye devam ediyor.

İlk bakışta bu devrim cephesi açısından bir zayıflama gibi görünebilir. Tasfiyeci reformist ve liberal akımların devrime açık potansiyeli fiilen devrim iddiasından uzaklaştırması ve düzen içi bir konuma kanalize etmesi, elbetteki devrim cephesi açısından bir zayıflama anlamına gelmektedir. Ama sınıfın ve devrimin gerçek partisi, sınıfın devrimci programı ve devrimci eylem hattıyla mücadele sahnesindeki yerini aldıkça, süreç bu kez tersinden işleyecektir. Devrimci potansiyelin devrimci partide yoğunlaşmasının olanakları günden güne artacaktır.

Komünist işçi partisinin organları, örgüt birimleri, kadroları ve sempatizan militanları olarak bu tablonun bilincinde olarak sürece hazırlıklı olmalı, bu yeni durumun omuzlarımıza yüklediği görevlerin bilinciyle, yeni dönemi başarıyla kucaklamalıyız. Bugün artık iyice açığa çıktığı gibi, devrim davası partimizin omuzlarında yükselecektir. Biz bu iddianın hakkını tüm alanlarda; teorik temel ve ideolojik çizgi, devrimci program ve politika, örgüt ve kadro, politik-pratik çalışma ve mücadele alanlarında veriyoruz, vereceğiz.

Parti politikasının hayata geçirilmesindeki ısrar ve kararlılık, çeşitli alanlarda meyvelerini şimdiden vermeye başlamıştır. Bu henüz başlangıçtır; bu doğrultudaki ısrarlı ve tutarlı çaba, zaman içinde daha büyük karşılıkları beraberinde getirecektir.

Yürüşümüzü üzerimize düşen tarihsel sorumluluğun bilincini daha derinden duyarak sürdürmek zorundayız. Partinin devrimci çizgisini hayata geçirmeye çalışan bütün yoldaşlar, bulundukları tüm alanlarda, tarihi devrimci sorumluluğumuzun tüm gereklerini yerine getirmekte devrimci bir yarış içinde çalışmalıdırlar. Daha ileri hedeflerin yakalanması için her bakımdan devrimci bir yoldaşça yarış olmalıdır. Bu devrimci yarış içerisinde bize ait olmayan, devrimci proletaryaya ait olmayan, her tutumu, bakışı, alışkanlığı ve beklentiyi aşabilmeli, yenebilmeli, ezebilmelidirler. Başka türlüsü mümkün değildir. Her türlü geri ve gerici bakışı ve alışkanlığı alt etmenin en etkili zemini, devrimci çalışmanın temposunu artırarak görev ve sorumluluklarda yoğunlaşmaktır. Bizim kendi deneyimlerimizin de bunun biricik çözüm zemini ve olanağı olduğunu ortaya koymuştur.

Kimi olanaklar ve fırsatlar her zaman karşımıza çıkmaz. Bir dönemin birikiminin ve koşullarının olgunlaşmasının ortaya çıkardığı dönemsel olanaklar ve fırsatlar olur bunlar bazen. Bu nedenle de karşımıza çıktıklarında, devrimci tarzda kalıcı mevzilere dönüştürüp daha ileri hamlelerin dayanağı haline getirmek çok önemlidir. Bu başarılamadı mı olanaklar harcanmış, fırsatlar kaçırılmış olarak kalır. Akan sürecin ardından sürüklenerek görev ve sorumlulukların hakkını vermek mümkün olmaz, bilinçli, planlı ve en önemlisi de zamanında müdahale, başarının anahtarıdır.

Parti çalışması yeni mevzi ve alanlardaki adımlarıyla yol alıyor. Bu yeni yeni olanaklar ve enerjinin doğmasına yol açıyor. Bu adımların kendisi iç yaşantımızın devrimcileştirilmesi ve yoldaşlık ilişkilerinin pekiştirilmesini hızlandıracaktır. Bu durum,

işin doğası gereği böyledir.

Devrimci programda, politikada, pratikte ısrar, örgütte de devrimci iç yaşantının oturtulması demektir. Fiili engellerle oyalanacak vaktimiz yoktur, enerjimizi devrimci amaçlar için kullanmak zorundayız. Kimi zaman ve kimi yerlerde, niyetleri ne olursa olsun, kendilerini partiye dayatan unsurlarla karşılaşmak olasıdır ve bu doğaldır da. Biz bu kişilere büyük bir titizlikle yardımcı oluruz. Onları parti çizgisine kazanmak için gereken çabayı harcarız, ama gereğinden fazla bir çabanın parti çalışmasını fiilen sekteye uğratacağını da unutamayız. Kaldı ki gereğinden fazla bir iyiniyetle gösterilen çabalar çoğunlukla tersi sonuçlar da vermiştir. Biz bu tür insanların kendi gerçeklikleriyle daha çıplak yüzyüze gelmelerini sağlamalıyız. Bu daha emin bir kazanıcı yoldur. Bir an için bile unutamayız; parti ve devrimin çıkarları herşeyin üzerindedir. Devrim iddiasıyla yola çıkanlar her şeyden önce buna kıskançlıkla sahip çıkmalıdırlar.

Kimi zaman yeterince hazır olmayan omuzlar çalışmanın ağırlığı altında zorlanmışlar, güçsüzleşmişler, zaman zaman da bu güçsüz omuzlar çökmüştür. Güçlü ve kendini bulmuş çalışmada iyiniyetle ve devrimci duygularla bize akmış bu güçleri kazanmak daha kolay olacaktır kuşkusuz. Ama içinden geçmekte olduğumuz süreç, oturmuş ve kendini bulmuş güçlü organları yaratmaya çalışarak, yaratarak yol aldığımız ve alacağımız da başka bir gerçeğimizdir.

Tek tek kişiler, eğer gerçekten devrimci bir kaygıyla hareket ediyorlarsa, devrimci iç hesaplaşmayla, olaya kendileri üzerilerinden değil, devrimin çıkarları açısından bakmak zorundadırlar. Böyle durumlarda partimiz kendilerinden gereken ilgiyi esirgemeyecektir. Ama üzerimize düşeni yerine getirdikten sonra yolumuza bakmak zorunda olduğumuzun da herkes bilincinde olmalıdır. Ayakbağına dönüşenlerle vakit kaybedemeyiz. Bu türden kişiler küçük-burjuva kimlik ve yaşam tarzlarıyla, rekabetçi kişilikleriyle, atmosferimizi bozmaktan ve verimimizi düşürmekten başka bir rol oynamamaktadırlar.

Farklı insanların farklı yetenekleri birbirini bütünlediği durumlarda, ortaya başarılı çalışmanın zemini çıkıyor. Ama kimi zaman, bu kişilerde devrimci kimlik, örgüt kimliği yeterince içselleşmediği durumlarda, organ ve birim çalışmamızda birbirilerini aşındıran, dolayısıyla çalışmalarımızı güçten düşüren bir etmene de dönüşebiliyor. Bu tür durumlara zamanında müdahale etmek zorundayız. Devrimci bakış ve uyanıklıkla zamanında yapılacak bir müdahale, yaratılacak tahribatı da en aza indiririr, böylece çalışmanın gidişatı ve başarısı güvence altına alınır. Saflarımızda bu tür durumlar geçmişe göre bugün bir hayli azalmış bulunsa da, biz dikkat ve uyanıklığı elden bırakmamalıyız.

Bu, sürekli bir savaş ve yenilenme demektir aynı zamanda. İleriye doğru yapılan hamlelelerin temposunu yakalamayan, yetemeyen, sürecin hakkını veremeyenlerin ya da konumlarıyla ve tutumlarıyla fiilen engel olanların aşılması zorunluluktur. Devrimci faaliyetimiz yeni, taze ve genç güçler çıkartmaktadır. Bu genç ve taze güçler parti çalışmasını gün geçtikçe güçlendirmektir. Partimiz bu alanda da yenilenerek yol alıyor.

Biz gelişmelere, dışımızdaki yapılarla kıyaslama temelinde değil, kendi devrimci çizgi ve programatik hedeflerimiz üzerinden bakarız. Farklı bir sınıfın ve kimliğin temsilcileriyiz, işçi sınıfının devrimci temsilcileriyiz. Bundan dolayı da kıstaslarımız devrim davasında ısrar, devrimci programda ısrar, devrimci örgüt, çalışma ve pratikte ısrardır. Partimiz sarsılmaz devrimci adımlarla yol almak zorundadır. Günü kurtarma, sorumlu devrimci partinin tavrı değildir. Kolaycılık, kolayından güç olma tutumu bizim tutumuz değildir, olmadı ve olmayacaktır da. Partimiz her zaman şunu vurgulamıştır; kolay yol gerçekte her zaman çıkmaz yoldur ve sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Bu gerçeğin bilincinde olarak yol alıyoruz.

Geldiğimiz aşamada parti çalışmalarımızın yeni bir hava yakalamıştır. Bu durum bir bütün olarak çalışma alanlarınıza yansıyor. Öyle ki parti basınımıza yansıyan yazı ve

mektuplardan bile bunu kolayca görebiliyoruz.

Partimiz olumsuz koşullara rağmen yurtdışında bile bu olumlu havayı yakalamıştır. Yıllardır yurtdışında yapılan gecelerimizdeki "eksikliklerimiz vardı, hata ve zaaflarımız oldu" yaklaşımları bu yıl görülmedi. Parti çizgisinde ısrar gösterdikleri ve işe inançla sarıldıkları bir durumda planladıkları hedefleri yakalamalarının zor olmadığını kendileri de gördüler. Bu alandaki yoldaşlarımız bu rüzgarı süreklileştirmek sorumluluğuyla karşı karşıyadırlar.

Her alanda daha ileri düzeyde bir ruh ve irade birliği pekişmesi sürecini yaşıyoruz. Parti çalışmasının temposu günden güne artırılarak, atıl kapasitemiz hayata yansıtılmalıdır. Biz bu performansı gösterdikçe parti örgütü gelişip güçleniyor ve buna paralel olarak siyasal etkisi daha geniş bir sahada yankı buluyor. Bu ise yılların sabırlı, inatçı ve ısrarlı çalışmasının sonucudur. Herşeye rağmen işin daha başında olduğumuzu unutmadan, dolayısıyla asla rehavete kapılmadan, bu arada "su uyur düşman uyumaz" özdeyişinin anlamını hep akılda tutarak ve gereklerini her gün her an gözeterek, işimize bakacağız.

Tüm örgütlerimiz ve tüm yoldaşlarımız, tüm çalışma bölgelerimiz ve alanlarımız, yetersizlikleri gidererek ve tempoyu yoğunlaştırarak, daha etkili ve komple bir çalışma düzeyi ortaya koyabilmelidirler. Bunun gerektirdiği yetenek ve kapasiteye sahibiz ve gereklerini yerine getirmek ısrar ve kararlılığı içinde olacağız.

Devirmeyen darbenin güçlendirdiği bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bunun onuru, süreci çaba ve emekleriyle omuzlayan tüm örgütlerimizin ve tüm yoldaşlarımızındır.

Bu topraklarda yerine getirilmesi gereken tarihi devrimci rol bizim omuzlarımızdadır; bunu büyük bir onurla ve coşkuyla omuzlayacağız!

Mahalli önderliğin bazı...

(Başta rafı s.33'de)

çözücü olarak ele alınmalıdır.

Parti birimleri belli aralıklarla çalışma içindeki ilişkilerin dökümsel analizini çıkartmalı, bunların çok yönlü eğitimi ve gelişimi için yapılacakları tartışılmalıdır. Yapılan müdahaleler ve sonuçları gözden geçirilmeli, denetlenmeli, tüm ilişkilerin gelişme süreçlerine hakim olunmalıdır.

Mahalli örgütler, parti politika ve taktiklerinin dolaysız uygulayıcıları olmak bilinciyle, gelişmeleri önden kestirme yetilerini de sürekli geliştirmelidirler. Sürece dönemin ve bölgenin atmosferine uygun düşecek somut ve yaratıcı politika ve araçlarla müdahale etmek zorundadırlar. Partinin döneme ilişkin değerlendirmelerinin ışığında yerelin özgünlüğüne uygun olarak üretilecek somut politikalar, çalışmada verimli sonuçlar almanın olmazsa olmaz koşuludur.

Bir diğer nokta, deneyimlerin yayınlarımıza yansıtılması, böylece partinin bütününe mal edilmesidir. Yaşanan deneyimlerin gerek doğrudan olay anlatımı, gerekse de soyutlama yöntemi ile büyük küçük gözetmeksizin paylaşılması, sonuçlar çıkarılması, artık ihmal edilemez bir iş haline gelmelidir.

Sonuç olarak sınıf savaşımı hiçbir zaman tek düze seyretmemekte, mücadelenin, yaşamın, pratiğin binbir rengi ile karşımıza çıkmaktadır. Tüm bunların karşısında bilince ve yöntemli çalışmaya dayalı bir sağlamlıkla durmalı ve artık uzmanlaşıp kurumsallaşarak, reflekslerimizi geliştirerek, en ince ayrıntısına kadar saptanmış bölgesel programlar oluşturup uygulayarak, bu uygulamayı adım adım denetleyerek çalışabilen mahalli örgütler olmalıyız.

M. Ertan

Örgütsel güçlenmenin güncel sorunları çerçevesinde, illegalite-legalite ilişkisi üzerine...

Parti çalışmasının örgütsel temelleri ve organik bütünlüğü

Örgütsel gelişme, güçlenme ihtiyacı

Komünistler örgütsel gelişmeyi hiçbir zaman politik faaliyetten ayrı ele almadılar. Kendi içinde bir örgütsel gelişme çabası, kalıcı bir sonuç vermeyeceği gibi, giderek örgütsel tükenmeye de yol açar. İdeolojik-politik çizgimizin özüne uygun bir örgütsel gelişme, kuşkusuz ki sınıf ve emekçi kitlelere yönelik pratik-politik faaliyet içinde yaşanabilir. Diğer yandan marksist-leninistler açısından güçlü ve etkili bir siyasal faaliyet de ancak sağlam, güçlü bir illegal ihtilalci örgüte dayanılarak yürütülebilir. Bu bakımdan örgütsel gelişmeyle siyasal pratik arasında kopmaz bir ilişki, dolaysız bir bağ vardır.

EKİM, siyasal mücadele sahnesine çıktığı ilk dönemlerden başlayarak hep bu ilkesel yaklaşım doğrultusunda hareket etti. Geçmişin kalıpları, kültürü, değerler sistemiyle kendisine akan ilk kadrolarını, ideolojik çizgisinin gerektirdiği bir siyasal sınıf faaliyetine yöneltti. Eğitim, değişim, yenilenme de ancak bu zeminde yaşanabilirdi. Nitekim partileşme süreci boyunca yaratılan birikim, artık tartışılmaz olan komünist kültür ve gelenek, bu tutumun ne ölçüde isabetli olduğunu yeterli açıklıkta göstermektedir.

Partili birikim, soyut bir düzlemde yaratılan soyut bir olgu değil, bizzat örgüt omurgası ve kadroları şahsında somut bir temele kavuşturuldu. Dahası, doğrudan bu somut temelin yaratılması süreci içinde oluştu. Kuruluş Kongremizin hemen ardından gelen saldırılar işte bu temele, örgütsel omurgaya yönelikti. Parti örgütünün yediği polis darbelerinin hemen ardından '99 baharında yayınlanan *"Devirmeyen Darbe Güçlendirir!"* başlıklı temel değerlendirmede, inşa sürecinin sınıf hareketiyle bilimsel sosyalizmi birleştirmek bağlamında sürekliliği vurgulandıktan sonra, sorunun daha özel bir boyutuna da işaret edilmişti. Bu, örgütsel omurgada açılan yaraları hızla sarmak anlamında da bir yeniden inşa olarak ifade edilmişti. O günden bu yana şüphesiz anlamlı bir mesafe aldık. Fakat vardığımız yer, varmak istediğimiz yerin henüz uzağındadır. "Partiyi her alanda ve her açıdan güçlendirelim!" çağrısının örgüt boyutuna özel bir vurgu yapması, tam da bu durumun bir sonucudur.

Örgütsel güçlenme, her şeyden önce ve özellikle illegal örgütsel yapının güçlenmesidir ve bu, saflarımızda genel kabul gören bir ihtiyaçtır. Fakat bu ihtiyacın somut olarak karşılanması, yazık ki pratikte hala salt illegal yapının sorunu olarak görülmektedir. Ya da son bir yılın göstergeleri nesnel olarak böyle bir durumun varlığını işaret ediyor. Oysa çağrı ayrımsız her alandaki tüm partili güçleredir ve tanımlanan sorunun hızlı ve başarılı çözümü de partinin tamamının omuzlarındadır.

Mahalli komitelerinin yetkinleşmesi

Elbette örgütü güçlendirmek herşeyden önce mevcut parti örgütlerinin niteliklerini geliştirmeleri, çeperlerini örerek ve yeni güçler kazanarak büyümeleri, kadrolarını hızla eğitmeleri, güçlü bir siyasal sınıf faaliyeti örgütlemeleri vb.'ni gerektirir. Bu bakımdan örgütün mahalli komitelerine büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Yerellerde bütünlüklü bir faaliyet örgütlenmeden, mahalli önderliğin tesis edilemeyeceği açıktır. Bütünlüklü bir faaliyet ise elbette öncelikle örgütsel çalışmayı yetkinleştirme sorunudur. Eğer bir bölgede işlevsel, oturmuş, partili düzey üzerinden kolektif bir irade ortaya koyan bir örgüt yoksa, orada hem sağlıklı bir gelişme yaşanmaz, hem de gereği gibi bir siyasal sınıf faaliyeti yürütülemez. Bu yüzdendir ki sıklıkla organ çalışmasının sorunlarını, düzenli bir organ yaşantısının önemini tartışıyoruz. Nitekim bu konuda partinin yerel örgütlerinde de hayli anlamlı kolektif bir bilinç mevcuttur.

Bilinç hayati bir önem taşır, ancak gerçek karşılığını, anlamını pratiğe geçtiğinde bulur. Organ toplantıları düzenli olduğu kadar işlevsel değilse, kolektif bir tartışma ve bilinçlenme üzerinden belli bir karar iradesi ortaya konulmuyorsa, bu kararların hayata geçmesini sağlayacak bir planlamaya, yapılacak işlerin somutlaştırılmasına, işbölümüne gidilemiyorsa, uygulamayı sürekli denetleme ve gerekli müdahaleleri zamanında yapma mekanizmaları işletilemiyorsa, örgütsel işleyişin önemiyle ilgili genel bilincin de, bu bilinç ne kadar güçlü olursa olsun, fazla bir kıymeti kalmaz. Kararlar ya hayata geçirilmek için alınır ya da hiç alınmaz. Eğer bir karar alıyorsak, bunun yanlışlığını doğruluğunu sınamak için bile, ortaya öncelikle bir uygulama ve eylem iradesi, bir pratik çaba koymak zorundayız. Bu çaba örgütsel yetkinleşme konusundaki bilincin, devrimci bir iradeye dönüştüğünün başlıca göstergesidir.

Örgütsel yetkinliğin, kuşkusuz ancak ihtilalci bir örgütsel zemin üzerinden şekillenebilir temel önemdeki diğer bir göstergesi de, siyasal faaliyette ve örgütsel işleyişte illegalitenin gereklerini yerine getirmek, ilke ve kurallara, genel olarak örgüt disiplinine sıkı sıkıya bağlılık göstermektir. Devrimci iç yaşama dair sorunlarda da, doğrudan parti adına ve araçlarıyla yürütülen ajitasyon-propaganda faaliyeti konusunda da, yayınlarımızda ayrıntılı tartışma ve değerlendirmeler mevcut. Bu nedenle burada yalnızca, bunları döne döne incelemek, güncel boyutuyla irdeleyip yaratıcı biçimde geliştirmek ve uygulamak ihtiyacını belirtmekle yetinebiliriz.

Örgütsel çalışmayı yetkinleştirmek bütünlüklü bir faaliyetin yalnızca zeminini döşeyebilir. Bundan sonrası politik kitle çalışmasıyla ilgilidir ve esasta legalite-illegalite ilişkisi alanına girmektedir. Parti inşasının belli evrelerinde sorun daha çok, yerel parti örgütlerinin siyasal sınıf çalışmasında legal imkanları gereğince kullanamamaları olarak kendini göstermekteydi. Kuruluş Kongresi de dahil, partileşme sürecimizin dönüm noktalarında, vurgu genellikle legalitenin etkin istismarına yöneliktir. Sınıfa içerden müdahale etme imkanlarına kavuştuğumuz dönemlerden itibaren özellikle böyle bu.

Gerek merkezi müdahaleler, gerek pratik-politik faaliyetin zorunlulukları, örgütte belli bakımlardan kendi sonuçlarını yaratmış oldu. Nihayetinde daha parti adımı öncesinden başlayarak, illegal alandan legaliteyi, legal yöntem, imkan ve araçları kullanabilme konusunda epey bir yol katettik. Kitle içinde parti çalışmasının kendisi doğallığında bunu dayatıyor zaten. Verili koşullarda DKÖ ve sendikalarla ilişkilenmeden, merkezi ve yerel legal materyalleri, örgütsel biçimleri ve araçları kullanmadan, işçi ve emekçilerle yaygın ilişkiler geliştirmek de mümkün olamıyor.

Bu konuda yıllar içinde oluşan davranış çizgisine rağmen, gene de halen legal olanakları yeterince kullanabildiğimizi iddia edemeyiz. Nedir ki halihazırda örgüt alanından yaşadığımız sorun, esasta tahmin edilebilecek teknik imkanlarla ilgilidir. Yer yer legal örgütlenmelerde, partiyle sınıf ve emekçi kitleler arasında "volan kayışı" diye tabir edilen yapılarda mevzilenmenin sadece açık çalışma üzerinden olabileceği yönlü yanlış anlayışlarla karşılaşmak dışında, parti örgütleri ve yoldaşlarımız açısından sorun düşünsel planda aşılmış sayılır. Teknik imkansızlıklar olarak yaşadığımız zorluklar ise ancak kitle ağını, çeper örgütlenmelerini genişletmekle, kadrolar için kimi teknik olanakların sağlanmasıyla ya da uygun kadroların yetiştirilmesiyle aşılabilecektir. Yerel örgütlerin kitle çalışmasını yoğunlaştırmayı önceliğe alması, bu nedenle de zorunludur.

Örgütsel gelişme ve kadrolaşmada legalite-illegalite ilişkisi

Buraya kadar söylenenlerden de anlaşılacağı üzere, kısa vadede örgütsel gelişme-güçlenme, dolayısıyla organik bütünlüğe sahip bir faaliyet, kendi başına ve mevcut nitelikleriyle yerel örgütlerin sorumluluğuna bırakılmaz. Partinin örgütü güçlendirme çağrısı, tüm birimlere ve yoldaşlarımızadır. Nitekim açığı ve yeraltısıyla tüm örgüt birimlerimizde olumlu bir atmosfer yarattı. Çalışma alanlarının politik faaliyet kapasitesinde önemli bir büyüme yaşandı. Fakat sadece politik faaliyeti yaygınlaştırmakla, örgütü büyütmenin imkanı yoktur. Büyüme ve güçlenme, bir yandan siyasal sınıf çalışmasını yoğunlaştırırken; diğer yandan da, buna paralel olarak örgütsel omurgayı sağlamlaştıracak tarzda illegal komitelerin sayısını arttırmakla, dolayısıyla bu komitelerde görev ve sorumluluk alabilecek kadroların çoğalmasıyla başarılabilir. Bu açıdan bakıldığında parti örgütünün güçlenmesinin güncel karşılığı, herşeyden önce partinin çevresinde toplanan, özelikle de açık alanda biriken güçlerin hızlı bir tempoda eğitilmesi ve kadrolaştırılmasıdır.

Bu soruna bağlı olarak öncelikle belirtmek gerekir ki, komünist partisinin mücadelenin çok yönlü görevlerini üstlenecek ve sorunlarını göğüsleyecek kadroları, ancak partinin illegal örgütsel zemininde yetişebilir. Bunun pratikteki karşılığı, illegalite-legalite ilişkisinin, illegal-legal çalışma bağıntısının doğru okunması üzerinden verilebilir.

Maalesef genel olarak yaşanan tasfiyecilik süreçleri, özellikle de son yıllarda geleneksel sol grup ve akımlarda yaşananlar, genç kuşaklarda çarpık anlayışların oluşmasına yol açtı. Özellikle son 4-5 yılda devrimci saflara akan insanlar, önemli ölçüde tasfiyecilik ve legalizmin genel atmosferinden bir şekilde etkilenmektedirler. Bu kendisini illegalite sorununa ve illegal örgütlenme anlayış ve pratiğine bir ilgisizlik ve yabancılık olarak gösteriyor. Bizim saflarımızda ise bu, illegal örgütlenme anlayışını yerli yerine oturtamamak; daha somut olarak, yer yer illegaliteyi komplocu bir çalışmayla aynı sanmak, ya da en iyi durumda gizlilikle bir görmek biçiminde bir karşılık buluyor.

Bu bakımdan partimizin yaklaşımını bazı temel noktalar üzerinden yeniden hatırlatmakta yarar var. İllegalite gizliliğe indirgenemez, fakat gizliliği de temel bir boyut olarak kapsar. Komünist partinin illegalitesi, esasta onun düzen dışılığını ifade eder. Zira parti hem teorik-programatik çerçevesiyle verili düzenin karşısındadır, onun siyasal ve hukuki çerçevesini aşar, hem de hedeflerine ulaşmada kullanacağı yöntem ve araçlarla düzen çerçevesine sığmaz. Programı bu düzeni temelden reddeder; onu yıkmayı, yerine tam karşıtı bir düzeni, sosyalizmi geçirmeyi hedefler. Sömürü düzeninin ancak devrimci şiddet yoluyla yıkılabileceğini açıklar. Bunun kendisi, düzenin denetimi dışında bir savaş örgütlenmesini ve siyasal faaliyeti zorunlu kılar. İhtilalci bir komünist örgütlenmenin zemini de ancak proletaryaya sınıf karakteri veren üretim alanları, fabrikalar olabilir. Bu açıdan leninist parti modelinin temel unsuru, fabrika hücrelerine dayalı illegal örgütlenmedir. Parti böyle bir örgütlenme üzerinden kitlelere yönelik açık bir faaliyet yürütür. Faaliyetinde yasal ve yasadışı biçim ve yöntemleri içiçe kullanır. Gizlilik teknik anlamıyla örgütsel omurganın, ilişkilerin, işleyişin bilinmemesini, denetim dışı olmasını ifade eder. Bunlar partinin illegal örgütlenmesinin neden stratejik ve ilkesel önemde olduğunu da açıklamaktadır.

Öte yandan partinin illegal örgütsel temele sahip olması, onun legaliteyi kullanmasını dışlamaz, tersine özellikle gerektirir. Partimiz konuya ilişkin değerlerdirmelerinde, legalitenin çok yönlü ve etkin bir kullanımına dayanmayan, ondan en iyi biçimde yararlanamayan bir illegal örgütlenmenin başarısız kalacağının, en iyi durumda kısır komplocu bir yapı olmaktan öteye gidemeyeceğinin altını çizmektedir. İllegalite ilkesel önemdedir ve stratejik çerçeve belirleyicidir, fakat onu legalitesiz düşünmek de olanaksızdır. Partinin stratejik hedeflerine ulaşabilmek için başvurduğu taktik-politikaların hayat bulması, geniş proleter ve emekçi kitleleri devrime kanalize

edilebilmesi vb. için legal yol, yöntem ve araçlardan devrimci bir tarzda yararlanması şarttır. Bu çerçevede, legalitenin kullanılması büyük bir taktik önem taşır. Doğal olarak taktik olan, stratejik ve ilkesel olana tabi olmalıdır. Yani legalitenin kullanılması hiçbir şekilde kendi başına bir sorun olarak ele alınamaz, hele hele "yasalara uygunluk" çerçevesiyle hiçbir biçimde karıştırılamaz. O yüzdendir ki komünist partinin legal olanakları kullanması, legalitenin istismarı olarak tanımlanmaktadır. Legalitenin devrimci istismarı, gerek legal, gerekse illegal araç ve örgütlenmelerin faaliyeti yasalara göre değil, meşruluk ölçütüne ve mücadelenin gücüne göre yürütmeleridir. Bu proletaryanın sınıf mücadelesinin tarihi haklılığına dayalı bir meşruluk ve bu mücadelenin gücüne sıkı sıkıya bağlı bir etkin kullanımdır.

Parti örgütünün güçlendirilmesi, bu esaslara bağlı bir örgütsel ve siyasal faaliyet üzerinden başarılabilir. Ne var ki, bu kadarı işin sadece ideolojik-politik çerçevesini oluşturuyor. Bu çerçeveyi yaratıcı biçimde hayata geçirmek, illegal ve legal çalışmayı pratik olarak organik bir bütünlük içinde yürütmeyi gerektiriyor. Merkezi araç ve işleyiş bakımından legal çalışmayla illegalin bağını asgari ölçüde kurabiliyoruz. Somut hedefler ve politik yönelimler bakımından iki alandan yürütülen faaliyet arasında paralellikler sağlanabiliyor. Fakat örgütsel bakımdan iki alan arasında güçlü bir bağlantı yaratabilmiş değiliz. Bir başka deyimle, açık alan çalışmasını - elbette yayınları değil, legal yöntem ve örgütlenmelerin kullanıldığı toplam siyasal çalışmayı kastediyoruz- illegal örgütün bir örtüsü, örgütü çevreleyen halkalardan oluşmuş bir ağ haline getirebilmiş değiliz. Bu, iki alandan faaliyet yürüttüğümüz yerellerde kendisini çok daha belirgin biçimde hissettiriyor.

Sorunun çözümü yönünde ilk adımlar

Bunun sakıncaları ya da kadrolaşma planında yarattığı zorluklar iki yönlü aşılabilir.

Bunlardan ilki, partinin açık alanda biriken güçlerini sistemli ve merkezi bir tarzda eğitmesidir. Özellikle illegal örgütlenme düşüncesi ve illegalite-legalite ilişkisi bahsinde geçen ilkeler temelinde sürekli bir eğitim, örgütsel kimliğin gelişmesinin, pekişmesinin başlıca koşuludur. Kaldı ki böylesi bir eğitim, legaliyle illegaliyle tüm birimlerimiz ve yoldaşlarımız için her zaman yadsınamaz bir önem taşımaktadır. Partinin konuyla ilgili çizgisi, örgüt konferansları, Kongre belgeleri, MYO'nun çeşitli sayıları ve teorik dergide bütün yönleriyle işlenmiştir. Her bir partili için bu birikimi özümsemek ve onu tarihsel deneyimlerle pekiştirmek sorumluluğu gelinen yerde çok daha yakıcı bir hal almıştır.

İkincisi ise, yerel çalışmada organik ilişkinin kurulmasıdır. Partimizin bu konuda öteden beri varolan yöntemsel bakışına rağmen, pratikte aşmakta zorlandığımız bir mevzudur bu. Kadrolaşmada yaşadığımız sorun da güncel planda gelip bu soruna dayanmaktadır. Zira yukarıda da vurgulandığı üzere, illegal ihtilalci bir parti gerçek kadrolaşmayı, ancak illegal ihtilalci örgütsel zeminde ve bu temele bağlı yürütülecek bütünlüklü bir siyasal sınıf faaliyeti içinde sağlayabilir. Bu açıdan yerellerde açık alan faaliyetini ve birimlerini yerel parti örgütlerinin organik bir parçası haline getirmek durumundayız. Bunu, yerellerde yürütülen bütün bir faaliyetimizin, partinin illegal örgütlenmesinin ve faaliyetinin "dış çeperi" haline getirilmesi olarak da ifade edebiliriz.

Sınıf ve fabrika zeminine dayalı çalışma, bu alandaki pratik zorlanmaları aşmamızın olanaklarını fazlasıyla taşıyor. Bu olanakların görülüp sağlıklı bir şekilde değerlendirilebilmesi, birincisi her bir partilide perspektif planında güçlü bir bilinç oluşturulmasıyla; ikincisi de, merkezi bir plan dahilinde belli somut adımların atılmasıyla mümkündür. Olanakları gereğince değerlendirdiğimiz oranda, illegal ihtilalci zeminde bir örgütsel güçlenme ihtiyacını karşılamakla kalmayacak, siyasal sınıf çalışmasını da çok yönlü olarak, dolayısıyla daha güçlü yürütecek, böylece sınıf içinde kökleşmeyi de başarabileceğiz.

Deneyimler ışığında fabrika çalışması üzerine

Sınıf çalışması alanında bir sıçramayı başarmak istiyoruz. İşçi sınıfı hareketiyle devrimci temellerde birleşmek, sınıfı devrime ve parti önderliğine kazanmak iddiası ile hareket ediyoruz. Bu iddiamızın kaynağı ve dayanağı, partimizin teorik ve programatik temeli ile buna uygun olarak geliştirdiğimiz politik-örgütsel çizgimizdir. Ancak sınıf hareketiyle devrimci birleşmeyi gerçekleştirebilmek için bunlar olmazsa olmaz önkoşullar olsa bile, kendi başına yeterli değildirler. Aslolan, parti politikalarımızı sınıf içinde yürüteceğimiz gündelik çalışma ile etekemiğe büründürmektir. Bunu olanaklı kılacak politik ve örgütsel faaliyeti örmek ve bunun üzerinden, politik bir kuvvet olarak sınıf içinde kökleşmektir.

Fabrika çalışmasının çok yönlü stratejik önemi

İşçi sınıfıyla devrimci temeller üzerinde tarihi birleşmenin maddi zemini fabrikalardır. Politik mücadele sahnesinde sınıfı temsil edecek bir güce ve düzeye yükselmek, temelde fabrikalarda kökleşmekten geçiyor. Öte yandan, örgütsel planda da işçi sınıfı tabanına oturmadan, esası yönünden işçi sınıfının devrimci öğelerine, onlardan oluşan fabrika hücrelerine dayanan bir parti örgütü yaratmadan gerçek bir sınıf partisi olunamayacağını, yine partimizin konuya ilişkin temel değerlendirmelerinden biliyoruz. Temel çalışma alanı olarak fabrikaları almamızın gerisinde aynı zamanda bu var.

Sınıf hareketinin bugünkü zayıflığı ve içinden geçmekte olduğumuz dönemin durgunluğu göz önüne alındığında, başarmamız gereken görevlerin güçlüğü kuşkusuz daha da artmaktadır. Fakat yine de bu alanda yakaladığımız bir düzey var. Yılların çalışmasının ürünü olarak sahip olduğumuz birikim ve deneyim, partinin sınıfla devrimci birliğini örmek ve ilerletmek çabasında bize birçok avantajlar sunmaktadır. İşçi sınıfı hareketinin önderlik ihtiyacına cevap verebilecek tek gerçek partinin militanları olarak, planlı ve hedefli bir sınıf çalışmasını oturtınada üzerimize düşenleri gereğince yerine getirmek bugün bizim için en öncelikli görevdir.

Öne çıkan tüm politik gündemleri bu temelde ele almalı, çalışmamızın esasını sınıf eksenli olarak sürdürmeliyiz. Bu sorumluluk ve bilinçle hareket etmeli, tempolu bir biçimde fabrika eksenli sınıf çalışmasına yüklenmeliyiz. Bu çerçevede konumlandığımız fabrikalarda, amaca uygun plan ve hedeflerle hareket etmek durumundayız. Bu politik açıklık ve netlikle birlikte sabırlı, soluklu, kesintisiz bir faaliyeti oturtınayı gerektiriyor. Böyle bir çalışmayı oturtabildiğimiz ölçüde, işçileri kazanmak ve emeğinizin karşılığını almak zor olmayacaktır.

Fabrika çalışması, sınıf eksenli kitle çalışması alanında muazzam olanaklar sunmaktadır bize. Ciddi ve kesintisiz bir fabrika çalışması gerçek, etkili ve kalıcı bir kitleselleşmenin en verimli, güvenilir ve kalıcı yoludur. Bu çalışma oturmuş-planlanmış istikrarlı bir çizgide yürüyorsa eğer, etkisini toplumsal yaşamın her alanında güçlü bir şekilde hissettirecektir.

Bugünü sınıf çalışması alanında belli bir zorlanma yaşadığımız bir gerçekliktir. Fakat zamanla mesafe alabilmemizin yolu da, bu zorlanmayı tüm güçlüklere göğüs gererek aşmaktan geçiyor. Çalışmamızın canlılığı içerisinde karşılaştığımız sorunları bilince çıkararak somut duruma göre plan yapmak, önümüze somut dönemsel hedefler koymak, mesafe almanın bir başka temel gereğidir.

Fabrikayı iyi tanımalı, dikkatle gözlemlemeliyiz

Planlı ve hedefli bir çalışmanın başarısı için öncelikle fabrikamızı çok iyi tanımalı, kendine özgü sorunlarına her yönüyle hakim

olmalıyız. Adımlarımızı emin ve sağlam atabilmek için faaliyet yürütmenin koşullarını, güçlerimizi, güçlüklerimizi çok iyi bilmemiz gerekir. Hangi sorunlar yakıcı, hangi sorunlar üzerinden müdahalede bulunabiliriz, öne çıkaracağımız birleştirici talepler neler olmalıdır gibi soruların yanıtları alanında önden donanımlı olmalıyız. Bu sorulara tek tek yanıt verebiliyorsak eğer, bu durumda faaliyetimizi somut sorunlar üzerinden yürütebiliriz.

Somut sorunlardan yola çıkarak somut çalışmayı örmek için iyi bir gözlemci olmak şarttır. Fabrikanın bölgede taşıdığı önemi, sektördeki yerini, gelişmişliğini, ülke ekonomisine katkısını, çevre fabrikalarla bağlantısını, geçmişinden bugüne kadar uygulanan çalışma yöntemlerini, fabrika bünyesinde geçmişten bugüne gelişen olayları, tüm bunları en ince ayrıntısına kadar öğrenmek durumundayız. Bu, fabrikaya her yönüyle hakim olmamızı sağlayacaktır.

Bunun yanında patronun kimliğini ve şirketin durumun bilmek de önemlidir. Kişilik yapısından ilişkide olduğu kuruluşlara kadar her yönüyle patronu tanımak, hem hareket tarzımızı kolaylaştıracak ve hem de onu çalışma içinde teşhir etmemizde bize ek avantajlar sağlayacaktır. Patron kimdir sorusuna vereceğimiz her somut ve çarpıcı yanıt, onun şahsında sömürücü kapitalist sistemin, bu sistemdeki ağır çalışma ve yaşam koşullarının işçiler önünde teşhiri olacaktır. İşçilerin soyut algılamadaki zayıflıkları düşünüldüğünde bu sanıldığından da önemlidir. Patronun işçilere karşı aldığı somut her tutumu, fabrikada ve günlük yaşamdaki her bir adımı, her bir sözü anında somut teşhirin konusu olabilmelidir. Bu ise ancak patron iyi tanındığı ve gözlemlenebildiği ölçüde olanaklıdır.

Patron, işçilerin karşısına değişik maske ve sıfatla çıkarak, kendisine gelebilecek tepkileri önceden bastırmayı amaçlayabilmektedir. Kimi zaman "babacan", "işçi dostu", "vicdanlı" gibi görüntülerle, kimi zaman da "dinli-imanlı" ya da "demokrat" gibi sıfatlarla, işçiye yakınlaşmaya çalışabilmektedir. Bu gibi durumlarda patronun gerçek kimliği, hangi sınıftan olduğu, kime hizmet ettiği, işçileri daha çok sömürmek ve daha ağır çalışma koşullarına mahkum etmek için neler yaptığı, anlaşılır ve somut bir dille işçilere gösterilebilmelidir. Bu sanıldığı kadar zor değildir. Örneğin aynı patron işçilere ağır ve kötü çalışma koşullarını dayatırken babacanlığını, işçi dostluğunu tümüyle unutuvermektedir. Söz ile gerçek davranış arasındaki bu uçurumu gösterebilmeli, bunu her fırsatta işçilere anlatabilmeliyiz.

Somut sorunlar üzerinden politik faaliyeti örmek

Fabrikada son derece ağır ve kötü çalışma koşullarına karşı mücadele yakıcı sorunlar üzerinden yürütülmelidir. Genel anlamda işçilerin karşılaştıkları sorunlar ortak ya da benzer olmakla birlikte, her bir fabrikanın kendi özgünlüğü içerisinde bazı sorunlar daha fazla hissedilir. Kimi fabrikalarda ücretlerin düşüklüğü, kimi fabrikalarda mesailerin fazlalığı ya da yemeklerin kötülüğü öne çıkabilir.

Bu anlamda biz her somut durumda, fabrikadaki can alıcı sorunu iyi bilmeli ve bu sorun üzerinden işçileri mücadele çekebilmeliyiz. Çok genel ve soyut düzeyde bir çalışma başlatırsak bu karşılığını bulmaz. Somut sorunlar üzerinden fabrika komitesi kurmak, işçileri bu sorunlardan hareketle mücadeleye ve örgütlenmeye çekmek için öncelikli olan, sorunlara çok iyi hakim olmak gerektiğidir. Örneğin sendikalaşma çalışması yürütülen bir fabrikada kurulan fabrika komitesi vurguyu örgütsüzlüğe bağlamak zorundadır. Sorunların kaynağının örgütsüzlükten geldiğini işçilere anlatmalı, birlik olmak gerektiği bilincini her işçiye verebilmelidir. İşçiler, "Evet haklısınız, ancak birlik yok ki, ben kimseye güvenmiyorum" diyorlarsa, burada çubuğu birlik olmaya ve birbirimize güvenmeye bükmeliyiz. Bu durumda önplana çıkaracağımız nokta ilk etapta birlik olma olabilmelidir.

Güvensizliklerini ve kaygılarını yenmelerini sağlamalıyız. Bireysel tepkiler ve yakınmalar örgütlü birliktelikle ve birbirine güvenle aşılabilir ancak.

İşçilerle sosyal yaşam birliği

Fabrikayı iyi tanımanın, sorunlara hakim

olmanın yanında işçileri de iyi tanımak gerekir. İşçilerle fabrika içinde yan yana çalışmak yetmemektedir. Onların sosyal yaşam alanları içerisine girmek, onlarla sosyal yaşam bağı kurmak da oldukça önemlidir. Nasıl yaşıyorlar? Kültürleri, alışkanlıkları, değerleri ne? Somut gelişmeler karşısında ne düşünüyorlar, nasıl tepki veriyorlar? Aile yapıları, çevreleri, manevi dünyaları, bilinçleri nasıl? Devlete, sendikaya, partilere karşı düşünceleri ne?

Tüm bu soruların yanıtlarına sahip olabilmeli, bu temelde hemen her bir işçiyi iyi tanımalıyız. Bu iyi bir gözlemci olmanın yanında sosyal yönümüzün de kuvvetli olmasını gerektirir. Kendi dar kabuğumuzu aşmalı ve işçilerle içiçe bir sosyal yaşamda buluşup bütünleşebilmeliyiz. Onları her koldan kuşatmayı ve kazanmayı hedefliyorsak eğer, yalnızca fabrika içinde sürdürülen dar ilişki tarzını aşmalıyız. Onların günlük yaşamlarına girmeli, aramızdaki bağı sürekli kılmanın yol ve yöntemlerini ustalıkla yaratmalıyız.

Günde 9-10 saat, bazen 13-14 saat onlarla çalıştığımız halde günlerce yüzünü göremediğimiz işçiler olabiliyor. Patronlar böl-parçala-yönet taktiği ile işçilerin diyalog kurmasını engellemek için her türlü yönteme baş vurdukları içindir ki işçilerle kaynaşmak, görüşmek, tartışmak fabrika içinde çoğu kere pek mümkün olmayabiliyor. Öyle bir tarz izliyorlar ki, yemek saatleri bile farklı farklı olabiliyor. Vardiya sistemi ile, yöresel, mezhepsel, etnik farklılıklar ile birliğin ve örgütlenmenin önüne geçiyorlar. Çalışma esnasında hissettirilen psikolojik baskı, tehdit, yasaklar zinciri gibi yöntemler de buna eklenince, işçilerin birbirinden yalıtılarak diyaloga girmesinin engellenmesi hiç de zor olmuyor.

Bunun için de işçilerle fabrika dışında diyaloga girmek, gerek oturdukları mekanlarda gerekse semtlerinde onlarla kaynaşmayı sağlamak çok önemlidir. Onlarla birlikte geçirilen her anı yaratılıcılıkla kullanmalı, zamanın her dakikasını onları mücadele çekmek noktasında tartışmalarla geçirmeliyiz. Fabrika içinde yemek ve dinlenme paydoslarını iyi değerlendirmeli, servis beklerken, servisle giderken sorunlar üzerine ya da ülke gündemi üzerine tartışmalara girebilmeli, onların düşüncelerini alabilmeliyiz. Örneğin birlik ve dayanışmayı pekiştirmek, kaynaşmayı sağlamak için düğün, cenaze, hastalık, piknik vb. olayları iyi değerlendirebilmeliyiz. Acıları ve mutlulukları paylaşmak hem dostluk ilişkilerini pekiştirecek, hem de örgütlü çalışmaya ve birlik olmaya katkı sunacaktır.

Sosyal kişiliğin önemi

İşçilerin günlük yaşamının içerisinde erimek çok yönlü bir sosyal kişiliğe sahip olmayı gerektiriyor. Çalışma tarzımızı işçilerle sürekli ilişki kuracak şekilde planlamalıyız. Fabrikamızdaki ilişkiyi mümkün mertebe fabrika dışına taşımalıyız.

Onların dünyasına girdiğimiz zaman kaynaşmayı daha rahat sağlıyor ve en önemlisi, onların fabrika dışında yaşadığı sorunları da doğrudan gözlemleyebiliyoruz. Üretim içerisinde bu sorunları onlarla birlikte doğrudan biz de yaşıyoruz. Üretim alanı dışında da onların sorunlarının paylaşımcısı olmak, onlarla içiçe yaşamak, iç dünyalarını anlamak çok önemlidir. Onların yaşadıkları ortamdan kendimizi soyutlamamak için ev ziyaretlerine gitmeli, birlikte kültürel-sanatsal faaliyetlere katılmalıyız. Bunun üzerinden ideolojik-politik duruşumuzla onları kuşatarak dönüştürmeli, kazanmalıyız.

Kurulacak ilişki tarzında önemli olan bir nokta da kişiliğimiz ve davranışlarımızla onlara örnek olmaktır. Samimiyetle ve özgüvenle hareket ettiğimizde işçiler için çekim merkezi olabiliyoruz. Sıcaklığımızı ve samimiyetimizi hissettirdiğimizde bize sorunlarını anlatmakta tereddüt etmiyorlar. Aile sorunlarını, iç dünyalarını rahatlıkla bize açabiliyorlar. İlk temasta bir pozitif etki yaratabiliyorsak, kişiliğimiz onlara güven veriyor demektir.

İşyerinde güvenilir, aranan sevilen örnek bir kişilik olmaktır, bizim için önemli olan. Gerisi ilişkileri dönüştürme ve eğitmedeki yeteneğimize, kapasitemize, ustalığımıza bağlıdır. Olaylara veya sorunlara karşı net tutum aldığımızda, bunun bir devrimci kişilik ve kimliğin yansıması olduğu hissettirmek zorundayız onlara. Özellikle devrimcilere karşı oluşan önyargı ve düzenin bilinçleri bulandıran propagandası, bizim daha hassas ve titiz davranmamızı zorunlu kılıyor.

Politik faaliyet üzerinden işçileri eğitmek

Somut sorunlar üzerinden ilişki kurduğumuz işçilerin eğitimi, dönüştürülmesi politik çalışmamızın esasını oluşturmaktadır. İşçilerle kurduğumuz her türlü ilişki onları politikalarımız etrafında çeper yapma ya da kadro haline getirme amacına hizmet etmelidir. Temel amacımız fabrikanın somut sorunları üzerinden çalışmaya çektiğimiz işçilerden zamanla bir fabrika hücresi kurmak ve ilişkileri tanımlı hale getirmektir. İleri çıkan işçilerin ideolojik-teorik olarak bilinçlenmelerini sağlamak için yayınlarımızı etkin bir şekilde kullanabilmeliyiz.

Bunun dışında etrafımızdaki en geniş işçi arkadaşları esnek araçlar kullanarak bir araya getirmeli ve somut sorunlar üzerinden yürütülen bir çalışmada onları eğitmeliyiz. Her bir işçiyi verebileceği katkılar, sunabileceği olanaklar üzerinden değerlendirebilmeliyiz. "Bundan bir şey olmaz" mantığını mahkum etmenin yolu, işçilerin görev ve sorumluluk almalarını sağlamaktan geçiyor. Söz konusu olan bir sendikalaşma çalışmasıysa eğer, çevremizde bulunan güvendiğimiz işçilere küçük görev ve sorumluluklar vererek onları işe sevk etmemiz ve bu çalışma içerisinde eğitmemiz gerekiyor. İnsanları bir işe koşturmanın en iyi yolu onların da bir şey vermelerini sağlamaktır.

Somut bir faaliyet üzerinden işçileri eğitmekte aceleci davranmamak, ancak bir o kadar da süreyi uzatmamak gerekir. Örneğin sorunları konuşup tartışıyoruz, çözüm noktasında bir ortaklık yakalıyoruz. Tam da bu noktada, işçileri somut çalışma üzerinden bir çalışma grubuna dahil etmek refleksini gösterebilmeliyiz. Bu sendikalaşma çalışması yürütülen bir fabrikada fabrika komitesi olabilir, eğitim grubu olabilir, hatta bir şiir grubu bile olabilir. Temel hedef zamanla hücre-birim kurmaktır elbette. Biz ilişkilerimize bu amaçla bakarız. Ancak bunun altyapısını hazırlamak uzun soluklu ve yoğunlaşmayı gerektiren bir çalışma olduğu için bu konuda aceleci davranmamalıyız. Dostluk-arkadaşlık ilişkilerinin zaman geçirilmeden politik düzeye çıkarılması, bunun kendiliğindenliğe bırakılmaması gerekir. Buna ilişkin olarak önümüze hedef koymamız önemlidir.

Sendikalaşma çalışması sırasında örgütlemeye çalıştığımız ilişkilerin bilinçlerini dar ekonomik taleplerle sınırlandırma hatasına düşmemeliyiz. İlişkileri politikleştirmek ve politik faaliyete kazanmaktır asıl amaç. Bu anlamda çevremizdeki somut ilişkilere yaklaşırken ilerisini düşünebilmeliyiz. Doğal arkadaşlık-dostluk ilişkimiz çok iyidir, ancak bu yetmiyordur. Bunun ötesine geçmek için her işçi üzerine gerekirse haftalarca aylarca yoğunlaşarak onları politik olarak eğitmeliyiz. Bire bir ya da grup olarak eğitmek ve çalışma üzerinden dönüştürerek kazanmak fabrikanın canlı atmosferi içerisinde olanaklar sunuyorsa da bu yetmemektedir. Dışarıdan mutlaka temas noktaları yakalayarak düzenli görüşmeler yapabilmeli, belirlenmiş konular üzerine tartışmalar düzenleyebilmeliyiz. Düzenli olarak yayınlarımızı takip ettirmeli ve bunun üzerinden bilinçlerini açabilmeliyiz.

Fabrikanın somut yakıcı sorunları üzerinden işçileri eğitmek, bilinçlerini açmak kendi taleplerimiz ekseninde yürütülen bir politik çalışmayla birleştiriliyorsa eğer karşılığını da bulabiliyor. Her somut soruna karşı somut taleple/taleplerle işçileri örgütlenmeye çekebilir, harekete geçirebiliriz. Kendi başına soyut bir propaganda-ajitasyon çoğu durumda bir karşılık bulmuyor.

Çoğu zaman işçiler politik bilinç olarak geri ve zayıf olarak tanımlanıyorlar ve bundan, bunlarla bir şey olmaz sonucu çıkarılıyor. Oysa tam da bu aynı işçiler kendi can damarlarına basıldığında beklenmedik bir patlama yaşıyorlar. Sorunlara karşı bireysel tepki ya da öfke ortaya koyarak bir arayış içerisine girebiliyorlar. Burada öncünün rolü çok önemlidir. Sorunlardan hareketle güçlü bir taban çalışması yaparak, bireysel tepki ve öfkelerini örgütlü karşı koyuşa çevirmektir buradaki görev. Yerinde ve zamanında müdahale ile işçileri birim ya da komitelerde örgütlü mücadeleye çekmektir.

Her bir yakıcı sorun, ustalıkla işlendiğinde, işçileri harekete çekmede ve örgütlülüğü sağlamada bir araç olabiliyor. Örneğin bir fabrikada fazla mesailer üzerine işçilerle tartışırken, işçiler fazla mesailere

ücretlerin azlığından dolayı karşı çıkmıyor, tersine yararı olacağını söylüyorlar. Bir süre sonra işçiler haftalarca üstüste zorunlu mesailere bırakılıyor. İşte o zaman aynı işçiler, fazla mesailerin yarattığı ağır psikolojik ve fizyolojik tahribatın da etkisiyle, mesailere karşı çıkmaya başlıyorlar. Fazla mesailer üzerine önden yapılan propaganda, bu sorun somutta yaşandığında bir anda etkisini hissettiriyor ve karşı koyuş şeklinde işçileri harekete geçirebiliyor.

Yakıcı sorunlar ve somut gelişmeler üzerinden teşhir ve ajitasyonun güçlü kılınması, taleplerimizle formüle edilen politik çalışmayla bütünleştirilmesi çok da zor değildir. Ağır ve kötü çalışma koşulları, fabrikanın canlı atmosferi, bunun olanağını fazlasıyla sunuyor. Önemli olan; biz partili öncü işçilerin politik bir açıklık ve netlikle, deneyimlere de dayanan bir kavrayış zenginliği ile donanımlı ve yeterli hale gelmesidir. Çalışmaya ilişkin her türden deneyimlerimizin toparlanması ve yayınlarımız aracılığıyla tüm partiye sunulmasıdır. O zaman çok şeyin daha da kolaylaşacağını, sınıf içinde parti çalışmasının yeni bir güç ve canlılık kazanacağını hep birlikte görebileceğiz.

Organ çalışması üzerine

Bir parti organı kendini her yönden donatmak ve çalışmayı örgütlemekle yükümlüdür. Görevlerdeki aksaklıklar parti çalışmasının zayıflamasına neden olacaktır.

Bir bölge çalışmasında mesafe alınamıyorsa, organ hangi konularda yetersiz ve zaaflı davrandığı sorununu ortaya koyabilmeli ve bunun üzerine kararlılıkla gidebilmelidir. Sorun nereden kaynaklanıyor? İdeolojik-teorik zayıflıktan mı, sınıf çalışmasını yeterince kavrayamamaktan mı, deneyimsizlikten mi, işçi hareketinin durgunluğuna takılıp kalmaktan mı? Sorun bir ya da birkaç nedenden kaynaklı olabilir. Önemli olan, bizim bu durumu bilince çıkarıp yetersizliklerimiz üzerine kafa yormamız ve aşmak için çaba harcamamızdır.

Bir alandaki yetersizlik tek tek organ üyelerinin olduğu kadar, organın toplam yetersizliğidir. Organın çalışmasında sorunlar zamanında ortaya çıkarılıp çözülmemişse, her ertelenen sorun bir başka sorunun doğmasına ve sorunlar yumağının gittikçe büyümesine neden olacaktır. Organ çalışmasının yeterli düzeye ulaşabilmesi için, organ üyeleri eleştiriye açık olmalı, kendi yetersizliğini ortaya koyabilmeli, yoldaşlar topluluğu içinde çözüme kavuşturulmalıdır.

Organ üyeleri fabrika içi çalışmalarında ve geliştirilecek ilişkilerde yaratıcı ve inisiyatifli olabilmelidirler. Eğer fabrika çalışması yürütüyorsak, işçilerle ilişki kuruş tarzımız ve yaklaşımımız önemlidir. Burada ne aceleci davranmalı, ama ne de işi gereğinden fazla bir süreye yaymalıyız. Zamanında ve yerinde müdahale yapamasak, işçilere ne bir parti yayınını verebiliriz, ne fabrika dışındaki bir sosyal etkinliğe taşıyabiliriz, ne de işçi toplantılarına katabiliriz. Fabrikada işçilerin bize güven duymasını sağlayabilmeliyiz. Güven üzerinden şekillenen ilişkilere sahipsek, gerekli araçları devreye soktuğumuzda işçiler politik müdahalemize cevap vereceklerdir. Fabrika içinde atıl kalıyorsak, ilişki kuruş tarzımızda bir yanlışlık var demektir. Herhangi bir etkinliğe çağırdığımızda bir işçiyi bile götüremiyorsak, dönüp kendimizi sorgulamalıyız.

Organ kendi eğitimi için kollektif eğitim çalışmaları düzenliyor ve bu konu üzerinde yeterince duruyor mu? Yoksa her organ üyesi bireysel inisiyatifi doğrultusunda mı eğitimini gerçekleştirmeye çabalıyor? Bireysel okumak elbette önemlidir ve bu her parti üyesinin görevidir. Ancak bu, organ olarak eğitimin önemini ortadan kaldırmıyor. Organ üyelerinin teorik gelişiminin eşitsiz olduğu düşünüldüğünde, özellikle parti saflarında yeni katılmış genç devrimci yoldaşlarla birlikte okuyup tartışmaya önem verilmelidir.

Parti faaliyetinin başarısının organ çalışmasını güçlendirilmesinden geçtiği bilinciyle hareket etmeli, bu soruna gereken önemi vermeliyiz.

A. Umut

Bir sendikalaşma çalışması deneyimi

Her bir fabrikada işçiler mutlaka patronlara ve çalışma koşullarına karşı tepki duyuyorlar. En kötü durumda bile yaşadıkları sefalete ve ağır çalışma koşullarına belli bir öfke biriktiriyorlar. Kuşkusuz bu tepki ve öfke bugünkü koşullarda daha çok bireysel ve kendiliğinden bir düzeyde kalıyor. İşçilerin tepkisiz ve duyarsız olduğu üzerine yapılan tespitler gerçeği yansıtmıyor. Bu koşullarda yaşayan işçilere müdahalenin zayıflığı onların mücadelenin uzağında kalmalarının temel nedenlerinden biridir. Biliyoruz ki çok özel durumlar ve dönemler dışında sınıfın tepkisi kendiliğinden bilinçli ve örgütlü bir hareket olarak ortaya çıkmaz. Devrimci müdahale ve öncülük, doğru taktik tutum tam da bunun için bir zorunluluktur. Bunlar soyut doğrular değil, pratikte her gün yaşadığımız gerçeklerdir.

Çalıştığım fabrikada da benzer bir tabloyla karşı karşıyaydım. Çalışma koşulları ağırdı. İşçiler patrona karşı tepki ve öfkelerini sık sık dile getiriyorlardı. Tabii bu yakınmanın ötesine de geçemiyordu. İşçilerin birbirlerine karşı güvensiz olmaları birleşip örgütlenmelerinin önünde engel oluyordu. Bir parça politik olanlar ise işçilerin geriliğini öne çıkarıp "bunlardan bir şey olmaz" yaklaşımının arkasına sığınıyorlardı. Aslında bu yolla kendilerine güvensizliklerini ifade etmiş oluyorlardı. Çünkü koşulları değiştirmek, işçileri örgütlemek, bunun için kendi üstlerine düşeni yapmak gibi gerçek bir düşünce ve pratikleri yoktu. Bu da onları ve tüm işçileri daha da karamsar yapıyordu.

Çalıştığım ilk birkaç ay içinde "birşey yapmak gerekir" diyenleri daha yakından tanıdım, ne yapabileceğimizi tartıştık. Birbirimize güvenmek işin başıydı. Önce bu fikri işledik. Birkaç ay sonra daha ileri olan işçilerle yaşadığımız somut sorunlar üzerinden bir çalışma başlatmaya karar verdik. En temel sorun örgütsüzlüktü. Biz de bu nedenle sendikal örgütlülüğü önümüze hedef olarak koyduk.

Bu arada ben fabrikayı ve işçileri daha yakından tanımaya çalışıyordum. İşçilerle sosyal ilişki kurmam ve onlar tarafından benimsenmem zor olmadı. Zaman zaman dışarıda görüşüyorduk. Yaşadığımız sorunlar üzerinden neler yapabileceğimizi tartışıyorduk. Daha güvenilir insanlarla biraraya gelmek için bir piknik düzenleme kararı aldık. Bu piknikte daha somut olarak sorunlarımızı açtık, herkesin konuşmasını sağladık. Daha çok da örgütlenme sorununun önemi üzerinde durduk. Piknik sonucunda patrona mektup yazma kararı alındı. Mektubu da şikayet kutusuna atacaktık.

Mektubun yazılıp şikayet kutusuna atılması ilk hatamız oldu. Bu hatanın bedelini ondan sonraki çalışmada her defasında ödedik. Çünkü mektupta ortaya koyduğumuz düşüncelerle örgütlenme çalışmasını başlattığımız sinyalini patrona vermiştik. Talepler öne sürerek sorunlarımızın çözümünü istemiştik. Patron bazı talepleri kabul ederek işçileri çözmeye çalıştı. Kimin kiminle ilişkide olduğunu, kimlerin daha yakın ilişkide olduğunu anlamak için içeride sıkı bir kuşatma ağı oluşturdu. Adamları ve ustaları aracılığıyla bizi sıkı takibe aldı.

Bu süreçte bir-iki işçiyle konuşarak hatalı eğilimlerimizi ortaya koyduk. Sabırlı, uzun soluklu, sağlam temellerle ilerleyen bir çalışmayı hedef almamız gerekiyordu. Tabanı hazırlamadan aceleci davranmak bizi başlamadan sona götürebilirdi. Bu anlamda, bu çalışmanın duyarlı işçilerden oluşan bir piknikle değil, daha güvenilir, daha bilinçli işçilerden oluşturulacak dar bir fabrika komitesiyle örülebileceğini ortaya koyduk. Amaçlarımızı ve hedeflerimizi belirledik..

Herşeyden önce öfke ve tepkileri bireysel

değil, örgütlü karşı koyuşlara akıtabilmekti amacımız. Ancak bunun için tüm işçileri hazırlamak gerekiyordu. Bilinçlerini açmak ve onları örgütlü bir çalışmaya çekmek gerekiyordu. Bu çalışma zaman içerisinde sendikal çalışma komitesi olarak şekil aldı. Güvenilir işçilerden dar bir fabrika komitesi kurmuştuk. Bu komite gizli ve bilinmiyordu. Bu komiteye bağlı bölüm-vardiya komitelerini alt komiteler şeklinde oluşturduk. Komiteler üzerinden toplantı yapıyor ve kararlar alıyorduk. Bu arada komitedeki arkadaşların bilinci gelişiyordu. Güvensiz olan ve arkadaşına güvenmeyen arkadaşlara güven gelmeye başlamıştı. Çalışma sırasında fabrikada hep sessiz kalıyor, işçilerle sorunlar üzerine dışarıda görüşüyorduk. Fabrika içinde çok samimi görüntü çizmemeye çalışıyorduk.

Yaptığımız hataları bilince çıkarmıştık. Her türlü soruna karşı kendimizi öne çıkarıp, teşhir etmiyorduk. Ustaların, şeflerin gözüne batmamak için işimizi disiplinli ve örnek olacak şekilde yapıyorduk. Yemekhanede gruplar halinde değil dağınık oturuyorduk. Bir işçiyle konuşmadan önce onun güvenilir olup olmadığını araştırıyorduk. Komite toplantılarına ayrı ayrı gidiyor, sonradan buluşuyorduk. Fabrikaya kitap, sendikal yayın vb. materyal götürmüyorduk. Darlığa düşmeden tüm işçilerle kaynaşmaya çalışıyorduk. Sendikal çalışmanın açığa çıkmaması açısından bu önemliydi. Aksi halde birimiz bilindiğinde hepimiz açığa çıkacaktık.

Süreç çok hızlı gelişiyordu. Mesailerin yoğunluğu, çalışma koşullarının ağırlığı çalışmayı yavaş ilerletiyordu. Sendikacı ile plan yapıp, kararlar alıyorduk. Ancak sendikal çizgide izlenen hatalar yüzünden çalışmamız salt sendikalaşma ile sınırlı tutuluyordu. Hatta bunun bile gerisinde bir çizgide gidiyordu. Küçük-burjuva anlayış, kendisine uygun bir bilinç sergileyerek inisiyatifi almaya çalışıyordu. Sağlıksız bir çizgide süren bir çalışmada hata üzerine hata yapılıyordu. İşçilerin bilinçlerini açmak, ufuklarını geliştirmek doğrultusunda yaptığım tartışmalar, verdiğim bülten, broşür vb. materyaller sosyalistim, devrimciyim diye geçinenler tarafından yasaklanmaya kalkışılıyordu.

Çalışma herşeyden önce komünistler ile küçük-burjuva oportünist akımlar arasındaki farkı pratikte ortaya koymaya başladı. Zaten onlarla ideolojik olarak keskin ayrımlarımız var. Bu ayrım sınıf çalışması içerisinde, özellikle sendikal çalışmada daha da belirginleşiyor. Sınıfa öncülük etmek kapasitesinden ve perspektifinden yoksun bu anlayışlar siyasal çalışmayı ayrı, sendikal çalışmayı ayrı yerlere koymaya başladılar. Çalışmayı hiçbir zaman bütünlük içerisinde ele almadıkları gibi, izledikleri sendikal örgütlenme çalışmasını dar-grupçu çıkarlar etrafında şekillendirmeye başladılar. Amaç edindikleri o iktisadi taleplerde bile öncülük etmekten yoksundular.

Temel sorunlarımız siyasal sorunlarımızdan hiçbir zaman bağımsız değildir. Biz komünistler, iktisadi sorunlarla siyasal sorunları bir bütünlük içinde alan, çalışma tarzını buna göre oturtan bir çizgi izliyoruz. İşçilere devrimci sınıf çalışması ile gidiyoruz. Onları fabrikanın özgül sorunları etrafında bilinçlendirmeye, mücadeleye çekmeye çalışıyoruz.

Sendikal çalışma içerisinde de bu bilinçle hareket etmeye çalıştım. Bu süreç aynı zamanda benim için bir deneyim ve öğrenme süreci oldu. Nasıl bir sendikal çalışma yürütmemiz gerektiği konusunda bilincim daha da gelişti.

Sendikal çalışma sırasında eğitim grubu oluşturmak çok önemli bir araçtır. Gerek bire bir görüşmelerde verilemeyecek kolektif bilinci geliştirmek, gerekse komitedeki işçilerin birliğini pekiştirmek için. Yaptığımız tartışmalar buna bir nebze olsun hizmet etti, ancak yetersiz kaldı. Zamanla güncel siyasal sorunlarla fabrika sorunlarının içiçe geçtiği düzenli tartışmalar yapmaya başladık. Savaş ve iş yasası, esnek çalışma temel gündemlerimizdi.

Bu arada sendikaların ve sendikacıların iş güvencesine bel bağlayan tutumları, sendikal bürokrasinin teşhirine ağırlık verınemizi gerektiriyordu. Yayılmaya çalışan boş hayallere karşı bu konudaki broşümüz, durumun hiç de onların ifade ettiği gibi

olmadığına açıklık kazandırdı. Aynı zamanda neden sendika, nasıl bir sendika sorularına da yanıt vermeye çalışıyorduk. Böylece işçiler kendi kabuklarından çıkmaya başladılar. Bir takım kültürel etkinliklere, tartışma ve panellere, giderek eylemlere de katılmaya başladılar.

Komünistler olarak görevlerimiz ve sorumluluklarımız ağırdı. Bir taraftan fabrikayı dışardan dövmeye ve mücadele ruhunu canlı tutmaya çalışıyorduk, diğer taraftan ise var gücümüzle işçi ilişkilerini tanımlı, örgütlü bir tarzda kazanmaya yoğunlaşıyorduk. Küçük-burjuva sendikal anlayışlarla mücadele içinde bunu başarmak durumundaydık. Ve işin en zor, en kritik halkası bu idi. Geriye dönülüp bakıldığında bu bir kez daha netleşiyor. Onların dar ufuklu ekonomist tutumlarıyla bir arada yürüttükleri, kolay başarıya ve yalnızca sendikal hedeflere endeksli tarza karşılık, ancak devrimci temellerde elde edilecek kazanımlarla hedeflerimize ulaşacağımız bir dönemden geçtiğimizi biliyorduk. İşçilerin güvensizliklerini gidermek, bilinçlerini ve dayanışmalarını geliştirmek için atılan ilk adımların arkasından onları gerçek bir mücadeleye hazırlamaktı görevimiz. Bu konuda da sınıfa güvenmek, onları komiteleştirmek, kurulan komiteleri güçlendirmek gerekiyordu.

Küçük-burjuva anlayışların güvensizliklerine rağmen işçiler bilinçleri açıldıkça daha da ileri adımlar atabiliyor, siyasallaşıyorlardı. Politik yayınlara olan ilgi bunun basit bir göstergesidir. Fakat burada çok önemli bir meseleyi atladığımızı yaşadığımız bir deneyim bize acı biçimde öğretti. Bu, olası bir erken saldırıya karşı taktik olarak da, ruh olarak da hazır olmaktır.

Tam da mesafe aldığımız bir aşamada toplu tensikatlar başladı. Çalışmanın ileri güçleri ve nerdeyse katılan-destek veren bütün işçiler peşpeşe işten atıldılar. Buna karşı hazırlıksız yakalandık. İlk anda bu saldırının genişleyeceğini bilmemize ve beklememize rağmen bir tutum aldıramadık. Aldıramadık diyoruz, zira o dar ufuklu sendikacılık bir kez daha bizi sessizce beklemeye, sonuçlarını görmeye ikna etmeye çalışıyordu. Bir hafta geçmesine rağmen hala, "aman sendikal çalışma yaptığımızı, atılmaların bu nedenle olduğunu söylemeyelim, bu genel bir saldırı" diyerek, sanki ortada kurtarılacak bir kazanım varmış havası yaydılar. İşçilerin ilk andaki şaşkınlığını iyi değerlendirip alınan yenilgiyi pekiştirdiler.

Oysa, saldırı hangi nedenle olursa olsun bir tepkiye konu edilebilmeliydi. Biz bunu daha baştan öngörmeli ve sendikacılara rağmen hayata geçirmeliydik. Böylece patron bir taşta iki kuş vurmuş, genel saldırıyı harcadığımız emeği boşa çıkaracak şekilde tamamlamıştı. Bunu işten çıkardığı bazı işçilere açık açık da ifade etmişti.

Dönüp bakıldığında, bu deneyimle elbette bir takım kazanımlar elde ettik. Pek çok işçi ilişkisi yakaladık, bir kısmını az çok bilinçli bir tutuma kazandık. Fakat yine de ortada bir yenilgi var. Bu esas olarak başından itibaren inisiyatifin sendikacılara bırakılmasından kaynaklı bir yenilgidir. Komite, her koşulda sendika ve sendikacılardan daha bağımsız tarzda hareket etmeli, inisiyatifi elde tutmalıydı. Buna rağmen yine de bir yenilgi alınabilir. Ama bu her zaman sessizce karşılanacak bir yenilgiye yeğdir. Son aşamada yaşanacak bir hareketlilik, sınıfın kendi iç birliğini pekiştirmesi, düşmanını tanıması ve deneyim kazanması açısından paha biçilmez bir önem taşıyordu. Bunu öngörememek değil, öngörülene uygun bir taktik ve pratik hazırlık içinde olamamaktı bizim sorunumuz.

Sınıf çizgisinde tavizsiz ve kararlı bir tutum; taktik planda her açıdan ön hazırlık ve yeri geldiğinde inisiyatifi harekete geçirmek konusunda tereddütsüz olmak, üzerinde en çok durulması gereken sorunlardır. Bu temelde güç vereceğimiz sınıf çalışmamız hem küçük-burjuva, sendikalist-ekonomist çizgiyi gereksizleştirmeye hem de sınıfın devrimcileşmesine hizmet edecektir. Daha fazla ısrar, daha fazla emek ve daha fazla cüretle görevlerimize dört elle sarılıp mücadeleyi yükselteceğiz.

D. İnan

Reformizm, tasfiyecilik ve gençlik hareketi

Gençlik hareketi yıllardır içten içe mayalanan dinamiklerle yeni bir sürece gebe durumda. Dünyadaki ve ülkedeki gelişmelerden dolaysız etkilenen gençlik için bir dönemin kapanması, yeni bir dönemin açılması, bir sürece yayılarak yaşanacak bir olgudur. Komünistler, bu durumun kendisinin yaratacağı olanak ve sorunları dikkatle gözlemekte ve yeni dönemde görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için çalışmalarını yoğunlaştırmaktadırlar.

Hareketin mevcut tablosu

Gençlik hareketi son birkaç yıldır sınırlı bir ivme ile yükseliş eğilimindedir. Özellikle toplumsal harekette yaşanan gelişmeler ve doğrudan gençliği, geleceğini hedef alan saldırılar karşısında gençlik, politik refleksler göstermekte, yaptığı eylemleri bu reflekslerle canlı tutabilmektedir. Ama bu durum kendi içerisinde çoğu zaman bir sıkışma eğilimini de taşımaktadır. Örneğin bir kaç yıl önce YÖK Yasa Tasarısı'na karşı güçlü bir çıkış yapabilen, Kızılay eylemi ile herkese umut veren gençlik, yazık ki çok geçmeden bu umudu ve beklentileri boşa çıkarmış ya da en azından farklı bir eylemli sürece ertelemiştir.

Sorunun kaynağının, hareket içerisinde baskın durumda olan reformistlerin kontrolü ve bu akımların gerici yönlendirmesi olduğunu söylemek yanlış değil ama eksik bir değerlendirme olur. Reformistlerin süreci geriye atmakta önemli bir rol oynadıkları kuşku götürmese de, aslında bunun gerisinde yatanlara bakmak, reformizmi besleyen ve ayakta tutan koşulları değerlendirmek gerekiyor. Çünkü bu koşullar, hareketin zayıflığının gerçek zemini ve bununla beraber bu zayıflığı rahatlıkla gerici bir yönlendirme için kullanan reformist akımların beslendiği noktadır.

Bugün gençlik hareketi içerisinde reformist grupların, dejenere çevrelerin, tasfiyecilik batağındaki siyasal yapıların oldukça belirleyici bir konumda oldukları su götürmez bir gerçek. Aslında bu belirleyiciliğin kendisi geçici ve dönemsel sayılmalıdır. Ama bu dönemde, gençliğin içinde bulunduğu cendereyi parçalamasının önünde ciddi bir engel olarak dikilen bu akımların gücünü ve etkisini görmezden gelmemek gerekiyor. Bu etkiyi oluşturan koşulları değiştirmeye yönelik her türlü çaba yine bu akımlar tarafından zaafa uğratılıyor. Bu nedenle de önümüzdeki en temel sorunlardan biri bizzat bu akımları etkisizleştirmektir. Böylesi bir iş kendi içinde ele alınmamalı, aksine gençlik içerisinde yürütülen çalışmanın yapısı, gücü ve içeriğiyle bağlantılı olarak düşünülmelidir.

Gerek reformist akımların tuttukları yer, gerekse de bunların etkisini arttıran ve giderek aynı kategoride anılmayı hak eden bazı devrimci gençlik gruplarının konumu ve çalışmaları, ileri gençlik kitlesinin izlediği yolu etkilemekte, yer yer belirlemektedir. Bununla beraber gençlik içinde bu akımlara ve politikalarına duyulan tepki ve güvensizlik de gitgide artmaktadır. Bu tepkilerin her zaman devrimci kanallara akamadığı, çok zaman kendi içinde bir çürümeye dönüştüğü de açıktır. Bu çürüme bile bazı unsurlar için reformizmi ehven-i şer saymanın gerekçesi olabilmektedir. Oysa asıl sorun bu tepkili unsurları ve ama bundan daha önemlisi geniş yığınları kazanabilmekte, burada yaratılacak güce dayanarak yeni dönemin rengini belirleyebilmektedir.

Reformizmi besleyen koşullar

Herşeyden önce reformist hareket, toplumsal muhalefetin yaşadığı çok özel koşullardan ve bu koşulların ortaya çıkardığı ruh halinden beslenmekte ve bunları gerisin geri beslemektedir. İçinden geçilen zor dönem birçok temel değerlendirmemizde ele alındığı

için burada bunun ayrıntılarına girmeyeceğiz. Bilindiği gibi gericilik dönemleri, devrimci çalışmayı zora sokan, devrimcilerin politikalarına kitlelerin karşılık vermesini güçleştiren bir özelliğe sahiptir. Sadece baskı koşulları değil, ama bununla birlikte kitlelerin yaşadığı moral çöküntü, umutsuzluk ve kendi gücüne duyduğu güvensizlik, tam da böyle dönemlerde zaten bunları propaganda eden reformist hareketi güçlendiren maddi zemin olmaktadır.

Reformist hareket, düzen içi ideolojik ve örgütsel yapısı nedeniyle, düzenin dışına çıkan politikalar üretemez. Hele böylesi dönemlerde düzenin asli yapısıyla çelişen politik kanallar açmaya hiçbir biçimde yönelmez, yönelemez.

Kendi gücüne güven duymayan, düzenin güçlü ve aşılamaz olduğu yönündeki gerici propagandaya teslim olmuş kitlelerin bu akımları güçlendirmesi bugün için kabul edilir olmasa da anlaşılırdır. Ayrıca sermaye devletinin devrimcilere yönelik çok yönlü baskı ve saldırıları da burada önemli bir dizginleyici engeldir. Bu saldırılar devrimcilerin kitlelere ulaşmasını güçleştirmekle kalmaz, yanısıra kitleleri yılgınlık ve çaresizlik içinde bırakıp teslim almayı da hedefler. Bu durum gençlik içinde de gözlenebilir bir gerçektir. Reformist hareketlerin bu alanda farklı kesimlere kıyasla zayıf kalsa da önemli bir etkiye sahip olmasının temel bir nedeni de budur.

Bunun yanı sıra gençliğin, özellikle öğrenci gençliğin değişen sosyal ve kültürel yapısı da bu etkiyi güçlendiren, derinleştiren ortamı yaratmaktadır. Özellikle metropol üniversitelerinde işçi-emekçi çocuklarının oranı sürekli azalmaktadır. Daha da önemlisi burjuva unsurlar tam da gericilik döneminin yarattığı olanaklar sayesinde daha belirgin ve belirleyici hale gelmişlerdir. Geçmişin düzeyli hatta politik topluluk çalışmalarının yerini giderek futbol takımlarının taraftar klüpleri almaktadır.

Elbette bu değişebilir bir tablodur. Gençlik hareketinin devrimci geleneğinin mayalandığı '60'lı yıllarda da bu okulların işçi-emekçi çocukları ile dolu olmadıklarını biliyoruz. Fakat o dönem toplumsal hareketin içerdiği dinamikler üniversitelere yansımış ve buralarda devrimci yapıların temelini oluşturmuştur. Bugün eksikliği hissedilen şey basit bir sayısal oran değişimi değil, fakat devrimci bir ruh, dinamizm ve kültürün oluşturulmasıdır. Yine de sosyal yapıda yaşanan değişimin reformizmi güçlendiren bir rol oynadığını söyleyebiliriz.

Geleneksel halkçı akımlar reformizme kan taşıyor

İçinden geçilen gericilik döneminin etkilerini derinden yaşayan devrimci hareketin mevcut kan kaybı da reformizmin güçlenmesini sağlayan bir etkendir. Öyle ki, zor dönemi göğüsleyecek bir ideolojik ve örgütsel sağlamlığa sahip olmayan küçük-burjuva halkçı akımlar, bugün geri bir politik zeminde reformistlerle buluşabilmektedirler. Üstelik bazen onların da gerisine düşen politik öneri ve platformların sahipleri yine bu akımlar şahsında karşımıza çıkabilmektedir.

Burada şaşılacak bir şey yok. Komünistlerin yıllar önce söylediklerini hayat doğrulamaktadır. Geçmişten devrimci bir yenilenme ile çıkmayan, çıkamayanların yeni bir tasfiyeci dalga karşısında tutunamamaları beklenmeyecek bir durum değildir. Nitekim bugünün tasfiyeci dalgasının kucağına düşen ve bazıları fiziksel, bazıları moral bir çöküntü ve erime yaşayan bu hareketler, gençlik içerisinde reformizmin etkisini kırmak bir yana, bu etkiyi güçlendirmekte, daha da vahimi reformistlerle kolkola yürümektedirler. İttifak yapmak için devrimcileri değil reformistleri seçenler, seçtikleriyle aynı kaderi paylaşmaya, çok geçmeden silinip gitmeye mahkumdurlar.

Tasfiyeciliğin etkilerini bu kadar derinden yaşamayan bazı devrimci gruplar ise etkisiz ve güçsüz kalabilmekte, niyetlerinden bağımsız olarak, güçlü devrimci politik çıkışlar yapamamaktadırlar. Politik kitle çalışmasına olan uzaklıkları, korunmacı bir yaklaşımla kendi içlerine sıkışmış ve kapalı devre bir yaşamı tercih etmiş olmaları ile aslında reformist harekete, tasfiyeci dalgaya ciddi bir taviz vermektedirler. Bu taviz, bu

süreci atlatsalar bile yeni dönemde gerçekçi devrimci odaklar olamayacaklarının kanıtıdır.

Sorumluluk genç komünistlerindir

Genç komünistler ise sürece uygun politikalar üretebilmekte ve bunları hayata geçirmek için yoğun bir kitle çalışmasını gerçekleştirebilmektedirler. Ancak bunun yeterli olmadığı da ortadadır.

Koşulları aşabilmek veya koşullara rağmen gençlik hareketine devrimci bir yön verebilmek için daha güçlü bir örgütlü zemine, daha büyük adım ve iddialara ihtiyaç vardır. Bu alanda son dönemde atılan adımlar, Partimiz tarafından olumlu değerlendirmelere konu edilmiş ve gerekli destek sunulmuştur.

Şimdi bu adımlardan da hız alarak yeni dönemi yeni bir örgütlülük düzeyi ile karşılamaya hazırlanmak gerekiyor. Genç komünistler gençlik içerisinde reformizmin etkisini kırabilecek yegane güç olduklarını bilmelidirler. Gençliğin enerjisinin devrimci kanallara akıtılması sorumluluğu bugün tek başına genç komünistlerin omuzlarındadır.

Gençlik reformizme teslim olmayacak!

Reformizm kitleleri düzene, düzenin huzurunu bozmamaya, itidale ve sınırları kalın çizgilerle çizilmiş bir hattı aşmayan politikalara çağırmaktadır. Gençlik içerisinde belirgin bir biçimde öne çıkan reformist akımların sadece son bir yılına bakıldığında bile söylediğimizi kanıtlayan sayısız örnek görmek olanaklıdır. Reformizm gençliği sığdırmaya çalıştığı yer düzenin cilalanmış hücreleridir. Oysa gençliğin mücadele tarihi, tüm kritik dönemeçlerde bu hücrelerin parçalanmasının örnekleri ile doludur.

Gençlik hareketinin tarihinin de kanıtladığı gibi, gençlik dinamik ve yeniye açık yapısıyla devrime her zaman daha yakındır. Düzenin gençliği deli gömleğine hapsetmeyi hedefleyen baskı politikasının karşısında, öfkeyi dizginlemeyi propaganda eden reformist grupların er ya da geç bir safra gibi atılacakları kesindir.

Emperyalizm çağında gittikçe gericileşen kapitalizm, geleceği temsil eden gençliğe hiçbir şey vermemektedir. Dahası kendi geleceğine duyduğu güvensizlik, gençliği kazanmaya değil, baskı altında tutmaya çalışmasını gerektirmektedir. Bu baskılar karşısında sessiz kalmayı kabul etmesi mümkün olmayan gençliğin ihtiyaç duyduğu şey, güçlü bir devrimci itki ve işçi sınıfının bu yolu aralamasıdır. 12 Mart sonrası ilk devrimci kıpırdanışlar gençlik içerisinde yaşandığı halde, 12 Eylül'ün etkisini kıran çıkışı doğrudan işçi sınıfı yapmıştır. Bugün için de bu çıkışı ancak işçi sınıfı yapabilir.

Sermaye iktidarının doğrudan gençliği hedef alan politikaları, çelişkilerin keskinleşmesine yol açmakta ve yeni bir eylemli süreci hazırlamaktadır. Eylemli süreçler, mücadeleyi yükseltmeye çağıran devrimciler ile itidal telkin eden reformistler arasındaki farkların belirginleştiği, kitlelerin bu politik farklara bakarak reformizmle hesaplaşmaya açık olduğu dönemlerdir.

İşte gençlik içerisinde reformizmin etkisini kıracak olan iki temel etken bunlardır. İşçi sınıfının devrimci çıkışı ve gençliğin geleceği için atılacağı mücadele başta bahsi geçen yeni dönemi belirleyecek devrimci olanaklardır.

Üçüncü temel etken ise bizzat genç komünistler tarafından temsil edilmesi gereken devrimci önderliktir. Nitekim reformizm ve tasfiyecilik diyalektik bir bütünlük içerisinde karşıtını da güçlendirerek gelişmektedir. Gerek bu kokuşmuş akımlara karşı biriken tepki, gerekse de genç komünistlerin giderek artan ve derinleşen gücü ve etkisi, bunu kanıtlamaktadır. Dikkat edildiğinde bu süreçte gelişen, atılım yapabilen yegane devrimci gençlik grubunun genç komünistler olduğu görülecektir. Bunu yaratan gücün kendisi, yeni döneme uygun bir hazırlık yapabilmenin de dayanağını oluşturmaktadır.

Genç komünistlerin bu dönemin sorunlarını ve olanaklarını kavramak için bakmaları gereken üç nokta bunlardır. Özellikle üçüncüsünü, yani genç komünistlerin öncü devrimci müdahalesinin sorunlarını ayrıca ele alacağız.

Genç Komünistler

Partili militanların kaleminden...

Mahalli önderliğin bazı sorunları

Proletaryanın sınıf savaşında komünist partinin öncülüğü ve yetkinliği, bu savaşın zaferle sonuçlanabilmesinin olmazsa olmaz koşuludur. Komünist parti mücadelenin en durgun olduğu, yaprağın kımıldamadığı dönemlerde dahi en küçük olanağı bu zafer için seferber etmek, ona tabi kılmak zorundadır. Proletaryanın öncülüğüne soyunmuş, davayı sonuna dek sürdürme iradesi gösterecek bir partinin bu sınıf savaşındaki önderlik sorunu ise, birçok noktadan gelip somut olarak mahalli örgütte-önderlikte düğümlenmektedir.

Mahalli örgüt ve önderlik ne kadar sağlam temeller üzerine kurulursa, sınıfla bağı ne kadar güçlü olursa, partinin çalışmasının sekteye uğraması ya da zayıflaması riski de o ölçüde azalır. Bu çerçevede mahalli örgütlerimizin daha sağlam temellere oturtulması için değinilmesi gereken birkaç noktayı burada açmak gerekiyor.

Öncelikle mahalli örgütün ve alt birimlerin kapasite ve yetenekleri doğrultusunda görev dağılımı sorunu çıkmaktadır karşımıza. Yerel örgütü oluşturan kadroların belli konularda, sınıf ve kitle çalışması içerisinde ortaya çıkan yetenekleri doğrultusunda, bu yetenekleri geliştirerek uzmanlaşması ve kendini güncel gelişmelere karşı hazır tutması gerekmektedir. Tarihin üzerimize yüklediği görevler ve bu görevlerin acil ve ağır sorumluluğu, zamanın hızla akıp gitmesi ile birlikte düşünüldüğünde, her bir bireyin-üyenin davada tuttuğu yer, katacağı güç ve asıl olarak enerjisinin gerçek düzeyi fazlasıyla önemlidir. Bu, örgütsel hiyerarşi içerisinde konum gözetmeksizin böyledir. Uzmanlaşarak enerjinin en verimli biçimde kullanılması, çalışmanın dağınıklığının önüne geçilmesinde, kolektifin-mahalli örgütün kurumlaşmasında en iyi yöntemdir.

Bireyden mahalli örgüte geçerken şunu belirtmekte fayda var. Üyelerin uzmanlaşması-profesyonelleşmesi, enerjisi kolektif çalışmanın, kurumlaşmanın, itilimin bir yansıması olmak zorundadır. Çalışanların yaptıkları işleri kolektifinden, partisinden, sınıfından değil de kendi üzerinden açıklamasına, bunları partisinin kollektif emeği ve başarısı olarak görmemesine izin verilmemelidir. Bu küçük-burjuva bireyciliğe özgü çarpık bakış açısı, güçlü bir kolektif ve mahalli örgüt anlayışına hiçbir şekilde yaklaştırılmamalıdır.

Mahalli örgüt birimleri, organ çalışmasını tayin edici önemde görmek, bu çerçeveda toplantılarını düzenli hale getirmek ve mutlaka işlevsel kılmak zorundadır. Saptanmış ve ön hazırlığı iyi yapılmış gündemler, çıkarılması gereken haftalık, aylık programlar, bu program üzerinden yapılacak tartışmalar, kolektifin işlevsel olmasının ve çalışmasının zorunlu önkoşullarıdır. Çıkarılan programa, yapılan planlamaya uyumsuzluk, alınan küçük bir kararın bile gözden kaçırılması, yerine getirilmemesi, zamanla organın ciddiyetini tartışmalı hale getirir, gelişimin önünü tıkar ve giderek kanıksanan bir anlayışa yolaçar, böylece de parti çalışmasını felce uğratır. Buna hiçbir biçimde fırsat vermeyen bir titizlik içinde olmalı, en küçük işin bile sarkmasının önüne geçmeliyiz. Çıkarılan programa uyum, programı genişletmek-geliştirmek vb. için, eleştiri-özeleştiri mekanizmasını en iyi şekilde işleten bir kolektif olmak gerekir. Öte yandan aynı konular veya sorunlar üzerine mekanikleşmiş söylemleri yinelemenin örgütün ilerlemesine ve işlevsel çalışmasına herhangi bir faydası yoktur. Herşey yaratıcı bir biçimde, somut ve

(Devamı s.17'de)

Partili militanların kaleminden...

Hedefine kilitlenmiş bir iradi çaba

Fabrika-kitle çalışmasında müdahale alanındaki zayıflık bizi zorlayan sorunlardan biri. Bu alandaki zaafiyet faaliyeti geriye çekici ve devrimci kimliğin gelişimini sınırlayıcı bir rol oynuyor.

İşe girdiğimizde önce fabrikayı tanıyoruz, çalıştığımız bölümü ve işçileri gözlemliyoruz. İlk kaygımız kısa sürede işten atılmamak. Bu, önce ilişki kuralım, işçileri ve fabrikadaki işleyişi anlayalım, kimden zarar gelebilir, kimlere güvenilir, kimlerle yola yürünebilir, öncelikle tanıyalım şeklinde oluyor. Dostluk ve güven temelinde gelişecek ilişkiler üzerinden kendimize bir çevre yaratmayı, bu aşamaya geldikten sonra da güvendiklerimize kimliğimizi açmayı, hedeflediğimiz çalışmaya geçmeyi planlıyoruz. Bunu başaramayınca beklemeye başlıyoruz. Sabırlı olmak, yerini giderek rahatlığa ve atalete bırakıyor. Bu edilgenlik, imkanların kendiliğinden ortaya çıkmasını beklemeye dönüşüyor. Bu kendiliğindencilik çalışma alanındaki verimsizliğin sınırlarını aşan etkilere yol açıyor. Organ çalışmasında verimsizlik ve devrimci kimliğin gelişiminde sınırlama, hatta gerileme biçiminde sonuçları oluyor. İlişkiler siyasal etki ve mücadele ortaklığı üzerinden kurulmadığı ölçüde, bir başımıza kalıyoruz.

Geleneksel devrimci tarzla insan bir başına da devrimci olabilir. Ama bunun davaya ne katabileceği açık. Biz sınıf devrimcilerinin misyonu, değiştirmek ve dönüştürmektir; biz her zaman bu kaygıyla hareket ediyoruz. Bu ise sınıf-kitle çalışmasının zorluğunu ifade ediyor. Sınıf çalışmasında yüzyüze ilişki, bir işçiyi dönüştürüp değiştirmek kolay bir iş değil. Önderlik etmek, yol göstermek, eyleme geçirmek gerekir. Ama bir sınıf devrimcisi de bunları yapabildiği ölçüde o kimliğin gerçek temsilcisi olabilir. Bu vasıflara sahip olmak için sınıf devrimcisi kendisini sürekli geliştirmeli, yeniden yeniden dönüştürmelidir. Bir işçinin kafasındaki sorulara net yanıt vermeyi ancak sürekli işleyen bir beyin başarabilir. Tutum alınması, karar verilmesi gereken yerde tereddütsüz olmak, reflekslerini geliştirmek, düşüncelerini olgunlaştırmak ancak hedefine kilitlemiş bir iradi çabayla başarılabilir. Bu kimliği özümsemeden yürüttüğümüz faaliyetin muhataplarımızdaki karşılığı "doğru söylüyorsunuz", "haklısınız"ın ötesine geçmez.

Çalışmada tutukluğun bir diğer kaynağı önyargıların barikatına çarpma korkusudur. Mücadeleye açık olanların katkısı ve sunacağı imkanları dikkatle almak gerekirken (ancak böyleleri ileriye çekildiği ölçüde geride kalanları etkilemek mümkün olacaktır), geriye çekenlere bakılır. Biz ileriye çıkma potansiyeli taşıyanları dönüştürüp kendimize yaklaştırmadığımız durumda, bir başımıza kalmamız veya geriye gitmemiz kaçınılmazdır.

Baskı koşulları ve durgun ortamın kısırlığı zemininde sinmiş ve silik bir devrimci tipi son derece tehlikelidir. Kendi zayıf yönlerimize ve kitlelerin mücadelelerini engelleyen koşullara karşı amansız bir savaş vermeden kimliğimizi geliştirmek mümkün değildir.

S. Çiçek

kokuşmuş bir cumhuriyet tablosuyla yüzyüzeyiz.

Bugün Türkiye'nin Amerikancı iktidarı, Irak'ta Amerikan emperyalizminin tetikçisi olmak için çırpınıyor. Tarihsel misyonları emperyalizme uşaklık olan Türkiye'nin egemenleri, emperyalist işgalcilerin safında Irak halkının direnişini boğmak için hazır halde bekliyorlar. Bu uşak takımı işlemekte bir an bile tereddüt etmeyecekleri bu ağır suçlarına bahane olarak, bir kez daha, kardeş Kürt halkına düşmanlığı kullanıyorlar. Dün Türkiye Kürdistan'ında Kürt halkının en temel ve en meşru ulusal haklarını inkar edip, özgürlük mücadelesini kanla boğanlar, bu aynı şeyi şimdi de Güney Kürdistan'da gerçekleştirmek istiyorlar.

Bugünün dünyası ve Türkiye'sinin geçmekte olduğu tarihsel-siyasal koşullarda, yeni bir Ekim Devrimi ve böylesi bir devrimi gerçekleştirecek devrimci sınıf partileri yaşamsal önemdedir. Zira insanlığın yaşadığı sorunların gerçek çözümü ancak yeni Ekim Devrimleriyle mümkündür.

Bugünün Türkiye'sinde böyle bir parti vardır. Bu parti, Türkiye Komünist İşçi Partisi'dir. Türkiye'nin geleneksel sol hareketi bugün tarihinin en zayıf, dağınık ve iddiasız dönemini yaşıyor. Kendi yapısal zaaflarıyla hesaplaşma gücü ve yeteneği gösteremedikleri için, bir dizi yenilgi ve tasfiyeci süreçlerin ardından giderek yolun sonuna yaklaşıyorlar.

Partimiz bu sürecin dışındadır ve tümüyle ayrı bir yerde durmaktadır. Zira o geçmişle köklü bir hesaplaşmanın ürünüdür. Partimiz başından itibaren kendini yeni tarihi döneme hazırlamış, bunun bilinci, açıklığı ve dinamizmi içinde olmuştur. Tam da bundan dolayıdır ki, hemen tüm geleneksel sol gruplar bir iç zayıflama, çürüme ve çözülme yaşarken, partimiz dinamik gelişmesini sürdürmekte, her geçen gün biraz daha güç ve itibar kazanmaktadır.

Bugünün Türkiye'sinde devrimci önderlik ihtiyacına yalnızca partimiz yanıt verebilir. Sınıf ve kitle hareketine devrimci müdahaleyi ancak partimiz yapabilir. Ve tüm bunları gerçekleştirebilmenin olmazsa olmaz koşulları olan, devrimci sınıf programı ve çizgisi, bunlardan ayrı düşünülemeyecek olan devrimci direnişçi kimlik ve bunun ifadesi olan moral güç ve değerler sistemine sahip tek parti de partimiz TKİP'dir. Türkiye işçi sınıfı yeni bir Ekim Devrimi'nin aracısı silaha artık sahiptir. Bugün Türkiye'de TKİP vardır.

Yurtdışında yaşayan işçi ve emekçi kardeşler!

Böyle bir partiye omuz vermek, onu maddi ve manevi her alanda desteklemek, başta işçiler olmak üzere tüm emekçilerin görevidir. Bu onların kendi öz kurtuluş davalarını desteklemeleri demektir.

Partimiz TKİP, 2004 yılının bağış kampanyasını 1 Aralık 2003 tarihinden itibaren başlatmış bulunmaktadır. TKİP Yurtdışı Örgütü olarak tüm işçi ve emekçi kardeşlerimizi, ilerici ve devrimci dostlarımızı, kampanyamıza katılmaya ve onu en etkin şekilde desteklemeye çağrıyoruz.

Herşey yeni Ekimler için, devrimin ve sosyalizmin zaferi için!

TKİP Yurtdışı Örgütü

Bağış kampanyasına güç verelim!

Yeni Ekimler'in partisini destekleyelim!

Adına kapitalizm denilen sömürü ve soygun düzeni, geride bıraktığımız yüzyılda insanlığı ilgilendiren hiçbir sorunu çözemedi, tersine onlara yenilerini ekledi.

Kapitalizm tarihi boyunca insanlığa kan ve gözyaşı, fiziki ve manevi çürüme, savaşlar ve faşist barbarlıktan başka bir şey vermedi. Günümüzde emek üretkenliğinin ulaştığı düzey ve yaratılan zenginlikler muazzam boyutlardadır. Buna karşın sömürü ve soygun azgınlaşarak sürüyor. Kapitalist dünyanın her yanında işsizlik, yoksulluk, hastalık, açlık ve cehalet kol geziyor. Bir milyardan fazla insan işsizliğin pencesinde kıvranıyor. Kapitalist dünya hergün onbinlerce çocuğa mezar oluyor. Silahlanmaya milyarlarca dolar yatırılırken, yoksul ülkelerde günde 24 bin insan açlıktan ölüyor. Yiyecek, giyecek, konut, sağlık ve eğitim hizmetleri, bir avuç asalağın dışında kimseye yetmiyor. İnsanın kendine yabancılaşması akılalmaz boyutlara ulaşmış bulunuyor. Fiziki ve manevi çürüme giderek hızlanıyor. Öte yandan, temel demokratik hak ve özgürlükler gaspediliyor, polis devleti uygulamalarına hız kazandırılıyor, baskı ve terör rejimleri güçlendiriliyor. Kısacası, emeğin yarattığı değerler refah ve mutluluk kaynağı olacağına, kapitalizmin elinde insanlığa ölüm ve yıkım getiren silahlara dönüşüyor.

Dahası var. Emperyalist burjuvazi dünyamızı yeniden bir silah deposuna çevirerek ve yeni bir savaşlar dönemi başlatarak, insanlık için daha ağır felaketler ve yıkımlar hazırlamaya devam ediyor. Bütün bunlar proletarya ve halkların özgürlük mücadelesine, toplumsal devrim isteğine karşıdır ve kendi köleleştirici egemenliklerini pekiştirmek içindir.

Bugün emperyalist amaçlar uğruna başlatılan savaşlar serisi Irak halkasıyla devam ediyor. Dün başka bölgelerde ve ülkelerde halklara büyük acılar ve yıkımlar yaşatanlar, şimdi de Irak ve Ortadoğu halklarına ölüm kusuyorlar. Savaş teknolojisini sürekli geliştirerek daha büyük savaşlara ve yıkımlara hazırlık yapıyorlar.

İşçiler, emekçiler!

Emperyalist-kapitalist dünyanın organik bir parçası olan Türkiye'de durum çok daha iç karartıcıdır. Bugünün Türkiye'sinde iktisadi ve sosyal sorunlar gitgide ağırlaşıyor. İçerde sosyal yıkım programlarıyla emekçiler açlığa ve sefalete sürüklenirken, dışarda ülkemiz bölge halklarına karşı emperyalizmin bir saldırı ve savaş üssü haline getirilmiş bulunuyor. 80. yılında artık tümüyle çürümüş ve

(Devamı s.35'de)